

A Magyar Családterápiás Egyesület Képzési Rendje

Érvényes 2018. szeptember 1-től

Tartalomjegyzék

1. Általános szabályok és elvek

2. Az egyes tanfolyamok képzési protokollja

- 2.1. Elméleti és módszertani képzés
- 2.2. Szupervízió (80 órás)
- 2.3. Szupervízió (50 órás)
- 2.4. Önismereti sajátélmény

3. A záróvizsgára történő jelentkezés feltételei

- 3.1. Egyesületi aktivitás
- 3.2. Vizsgadolgozat

4. Képzési akkreditációs szabályzat kiképzőknek

- 4.1. A kiképzőcsoportok elindításának menete és szabályai
- 4.2. A képzések meghirdetése
- 4.3. A képzésre jelentkezők felvételének szabályai
- 4.4. A képzések akkreditálásának szabályai
- 4.5. A képzések lezárásának szabályai
- 4.6. Az MCSE egyesületi képzési díj fizetésének szabályai

5. Méltányossági szabályok

6. Mellékletek

- 6.1. A 200 órás elméleti és módszertani képzés törzsanyag
- 6.2. 200 órás elméleti és módszertani képzés Képzési Szerződés kötelező elemek
- 6.3. 150 órás családi önismereti képzés Képzési Szerződés kötelező elemek
- 6.4. 80 órás szupervíziós képzés Képzési Szerződés kötelező elemek
- 6.5. Szupervíziós adatlap (80 órás minta)
- 6.6. 50 órás szupervíziós képzés Képzési szerződés kötelező elemek
- 6.7. Szupervíziós adatlap (50 órás minta)
- 6.8. Vizsgára való jelentkezés feltételei

1. Általános szabályok és elvek

- 1.1. A Magyar Családterápiás Egyesület (a továbbiakban: MCSE) Képzési Rendjét az MCSE Vezetősége (a továbbiakban: Vezetőség) az MCSE Tanulmányi Bizottságával (a továbbiakban: TB) és a Kiképzők Fórumával (a továbbiakban: KIF) egyeztetett szempontok alapján az Egyesület Szervezeti és Működési Szabályzata II. Fejezet 1. pont b) alpontja alapján állapítja meg.
- 1.2. Az MCSE, mint módszerspecifikus képzőhely által akkreditált képzések tervezése, szervezése és lebonyolítása során a mindenkor hatályos jogszabályok, az MCSE Alapszabálya (a továbbiakban: Alapszabály), Szervezeti és Működési Szabályzata (a továbbiakban: SZMSZ) rendelkezései, a családterápia elméleti és gyakorlati szakmai követelményei, valamint a jelen Képzési Rend szerint kell eljárni.
- 1.3. A Képzési Rend az MCSE képzéseiben részt vevő azon hallgatókra, illetve a képzések lebonyolításában részt vevő azon kiképző család-pszichoterapeutákra (a továbbiakban: kiképző) alkalmazandó, akik **2014. szeptember 10. napja után** kezdték meg, illetve indítják el a 200 órás elméleti és módszertani alapképzést.

Azok a hallgatók, akik **2014. szeptember 10. napján vagy azelőtt** kezdték meg a 200 órás elméleti és módszertani alapképzést, még az előző, 2011. április 9-től hatályos Képzési Rend szerint fejezhetik be családterápiás képzésüket. **Azok a hallgatók, akik 2014 szeptember 10-e előtt kezdték meg a 200 órás elméleti és módszertani alapképzést 2025. március 31-ig jelentkezhetnek családterápiás vizsgára a régi képzési rend feltételeinek teljesítésével.**

Amennyiben ez nem sikerül, 2025. március 31. után az új képzési rend feltételeinek teljesítésével jelentkezhetnek vizsgára, ami 2x80 órás szupervízió elvégzését és 50 óra szeminárium teljesítését jelenti. AZONBAN az első 50 óra szupervízió nem évül el, tehát ha rendelkezik a hallgató elvégzett 50 órás szupervízióval, nem kell helyette 80 órát elvégeznie a vizsgához 2025. március 31-e után sem.

- 1.4. A MCSE a képzési rendjét folyamatosan a nemzetközi normákhoz igazítja. A képzési rend a családi tanácsadó, családterapeuta, család-pszichoterapeuta, kiképző családpszichoterapeuta cím megszerzésének menetét adja. A MCSE, mint a Semmelweis Egyetem Pszichoterápiás Grémiuma és a Pszichoterápiás Tanács Szövetség által elfogadott és akkreditált módszerspecifikus képzőhely 2014. szeptember 10. napját követően, négyféle kiképző csoport keretében jogosult képzés megindítására és lebonyolítására:
 - a) 200 tanórás, csoportos elméleti és módszertani alapképzés;
 - b) 50 tanórás, csoportos elméleti és módszertani szemináriumok (10 vagy 20 órás blokkokban);
 - c) 80 tanórás szupervíziós csoport; (2020. március 31-ig 50 órás szupervíziós csoport is);
 - d) 150 tanórás családi önismereti sajátélményű csoport; (a továbbiakban együtt: képzés).
Valamennyi képzés elindítására a TB jogosult, mint a fenti képzések akkreditációjával rendelkező testület. A kiképzők az indítandó csoport hirdetését megküldik a TB-nek és a szervezőtitkárnak. Amennyiben egy képzési csoport indításának valamennyi feltétele

teljesült, a jelen Képzési Rend részét képező Képzési Akkreditációs Szabályzat alapján (jelen Képzési Rend 4. fejezete), az induló képzés akkreditációját a TB a képzési pozíciószám megadásával teljesíti.

Az a), c) és d) pont szerinti csoportokat kizárólag kiképző család-pszichoterapeuta végzettséggel rendelkező kiképzők vezethetik, a b) pont szerinti szemináriumokat kizárólag a TB által felkért kiképzők és más jelentős előadók vezethetik. A szemináriumok tematikáját a TB hagyja jóvá.

- 1.5. Az egyes képzésekre történő jelentkezés feltétele, hogy a jelentkezőknek írásban felvételüket kell kérniük az MCSE-be, és ezzel egyidejűleg írásban nyilatkozniuk kell arról, hogy megismerték és elfogadják az MCSE Alapszabályát és Etikai Kódexét. A hallgatók képzésük megkezdésekor írásos Képzési Szerződést is kötnek, amelyben vállalják, hogy a képzés teljes időtartama alatt érvényes MCSE tagsággal rendelkeznek, és aláírásukkal kinyilvánítják, hogy elfogadják az MCSE Alapszabályát és Etikai Kódexét. A képzés további feltétele annak elfogadása, hogy a hallgató mindaddig nem nevezi magát családi tanácsadónak, családterapeutának vagy család-pszichoterapeutának, amíg az MCSE teljes képzési folyamatát nem teljesítette, és a záróvizsgát sikeresen le nem tette. A TB a képzési szerződések mintáját az egyesület honlapján közzéteszi.
- 1.6. A teljes képzés elvégzését követően *családterapeuta* címet felsőfokú végzettségű pszichológus, orvos, szociális munkás, szociálpedagógus, pedagógus, óvodapedagógus, pasztorálszichológus, mentálhigiénikus, védőnő, lelki-gondozó szerezhet. Minden más felsőfokú végzettségű *családi tanácsadó* címet kaphat, illetve a képzés megkezdése előtt véleményt kérhet a TB-től, hogy az alapidiplomája milyen kimeneti tanúsítvány megszerzésére jogosítja.
- 1.7. **A 2018. szeptember 1. után kezdődött képződés esetén a teljes képzés időtartama az alapképzés kezdetének dátumától a záróvizsgára történő jelentkezés dátumáig minimum 4 naptári év. Az alapképzés megkezdésétől számított 4 év elteltével lehet vizsgára jelentkezni. A 2018. szeptember 1. előtt kezdődött alapképzések esetében egyéni elbírálást követően a teljes képződés lezárulhat 4 évnél rövidebb idő alatt is.**

Abban az esetben, ha valaki a képzését családterápiás önismerettel kezdi (és nem alapképzéssel), a 4 év számítása innen kezdődik. Más egyesületi önismeretre ez a szabály nem vonatkozik.

A jelentkezésnél előnyben részesülnek a családokkal a gyakorlatban is foglalkozó segítő foglalkozásúak.

2. Az egyes tanfolyamok képzési protokollja

2.1. Elméleti és módszertani képzés

Az elméleti és módszertani képzés időtartama 200 + 50 óra.

2.1.1. 200 órás elméleti és módszertani alapképzés

- Az elméleti ismeretek megszerzéséhez kiképző családterapeuta által vezetett, a TB által akkreditált csoportban végzett 100 óra elméleti és 100 óra módszertani (összesen 200 óra) alapképzés szükséges.
- A családterápiás elméleti és módszertani képzés egy posztgraduális képzés, amelynek bemeneteli kritériuma a felsőfokú végzettség. Új típusú diploma esetén MA vagy olyan BA, mely segítő foglalkozás területén önálló munkavégzésre jogosít (pl. szociális munkás, szociálpedagógus, védőnő, főiskolai végzettségű nővér). A pszichológus MA képzés 1. és 2. évfolyamába járó, illetve az orvosképzés 5. és 6. évfolyamába járó egyetemi hallgatók is elkezdhetik a képzést. Az alapképzés befejezését és a sikeres vizsgát követően csak abban az esetben kezdhetik meg a képzés szupervíziós fázisát, ha már megszerezték az MA diplomájukat, **illetve rendelkeznek a Képzési rend 2.4. pontjában leírtak szerinti önismerettel.**
- Az MA diploma bemutatásának hiányában a TB „Igazolást” állít ki a teljesített képzésről, amely – a diploma megszerzéséig – nem jogosítja fel a hallgatót, hogy a képzés szupervíziós fázisába lépjen, és ezt az „Igazolás”-on fel kell tüntetni. A fenti, pszichológus- és orvostanhallgatókra vonatkozó kivétel más egyetemi képzések hallgatóira nem alkalmazható.
- A 200 órás elméleti és módszertani alapképzés maximális csoportlétszáma 20 fő, a képzés minimális időtartalma 10 hónap. A megengedett hiányzás 15 %. Legalább 100 óra teljesítése esetén a teljesített órákról igazolást kap a hallgató, és 5 éven belül folytatható a képzés. **Az a hallgató, aki az alapképzésből több, mint 100 órát, de kevesebb, mint 170 órát teljesített, 100 óra elvégzéséről kaphat igazolást, és 5 éven belül folytathatja a képzést.**
- A 200 órás elméleti és módszertani alapképzés maximális csoportlétszáma kivételesen meghaladhatja a 20 főt (pl. a kiképző korábbi csoportjából kimaradt hallgató pótlása miatt), de ezekben az esetekben a csoportlétszám meghaladását a TB felé írott méltányossági kérelemmel kell jelezni és az összes hallgatók létszáma ebben az esetben sem haladhatja meg a 22 főt.
- A 100 óra elmélet és a 100 óra módszertan tematikájában a kiképzők a saját, egyéni képzési tervük szerint haladnak, figyelembe véve a TB által megfogalmazott mindenkori törzsanyagot (lásd: jelen Képzési Rend mellékletének 6.1. pontja.)
- A hallgatók számára kötelező irodalom a 3 kötetes Goldenberg családterápiás tankönyv, ajánlott irodalom az Animula Könyvkiadó által kiadott családterápiás olvasókönyv sorozat (különösen az 1, 2, 3, 5 és a 7, 12 kötetek.)
- A 200 órás elméleti és módszertani alapképzés kezdetén a kiképző – saját maga és meghatalmazás alapján az MCSE nevében – valamennyi hallgatóval írásbeli képzési szerződést

köt. A képzési szerződés 3 példányban készül, az egyik példány a hallgatónak, a másikat a kiképző őrzi meg 5 évig, a harmadikat a kiképző az MCSE-nek köteles megküldeni, amely azt 5 évig őrzi meg.

- A 200 órás alapképzés írásbeli vizsgával zárul, a vizsga eredményéről a képzés vezetője írásban tájékoztatja a TB-t. Sikertelen vizsga vagy az alapképzés során tapasztalt családterapeuta jelölthöz méltatlan hozzáállás esetén a kiképző javasolhatja a TB-nek, hogy az illető csak igazolást kapjon a teljesített órákról, de mindaddig ne léphessen a képzés szupervíziós fázisába, amíg megismételt és sikeres vizsgát nem tesz, illetve amíg a számára a TB által előírt egyéb feltételeket nem teljesítette. A TB az egyéb feltételekről az érintettek meghallgatását követően dönt.
- A 200 órás alapképzés teljesítését a sikeres vizsgát követően a TB által kiállított tanúsítvány igazolja, amely tartalmazza azokat a feltételeket, amivel a hallgató a képzés szupervíziós fázisába léphet. A 200 órás alapképzés teljesítéséről szóló MCSE tanúsítvány hiányában a hallgató nem léphet a képzés szupervíziós fázisába. A 200 órás, tanúsítvánnyal igazolt alapképzés nem évül el.
- **200 óra alapképzés MCSE tanúsítványát csak megszerzett MA diploma után lehet kiállítani. A szupervíziós fázisba lépéshez MA diploma megléte, 200 órás alapképzés teljesítéséről szóló MCSE tanúsítvány, és a 2020. március 31. után induló első és második szupervíziók esetén is lezárt 150 óra csoportos önismeret vagy lezárt 100 óra egyéni önismeret megléte szükséges**
- **Az alapképzés befejezése után a szupervíziót 10 éven belül el kell kezdeni. Az elméleti képzés nem évül el. 10 év után, a szupervízió megkezdéséhez, az elméleti anyagból vizsgát kell tennie a hallgatónak. Ez a szabály a 2020. március 31. után induló első szupervíziók esetén érvényes.**

2.1.2. 50 órás elméleti és módszertani szeminárium

- A TB által felkért és jóváhagyott, előadók, (kiképzők és más szakemberek) által vezetett, a családterápia speciális témáival foglalkozó elméleti és módszertani szemináriumokból összesen 50 órát kell teljesíteni.
- A speciális tematikájú szemináriumokat a TB akkreditálja és hirdeti meg. Azok a hallgatók, akik a 200 órás alapképzésüket már befejezték és rendelkeznek az ezt igazoló 200 órás tanúsítvánnyal, részt vehetnek ezeken a speciális szemináriumokon. **Kivételt képez ez alól a pszichopatológiai szeminárium. Ez már az alapképzés ideje alatt is elvégezhető.**
- A 10-20 órás blokkokból álló elméleti és módszertani szemináriumok maximális csoportlétszáma 20 fő, a képzés minimális időtartalma 1 vagy 2 nap, és nincs megengedett hiányzás.
- A 10-20 órás blokkokból álló elméleti és módszertani szemináriumok teljesítését a TB által kiállított szemináriumi tanúsítvány igazolja. A szemináriumi tanúsítvány nem évül el.
- **Azok a hallgatók, akik 2014. szeptember 10. előtt kezdték meg a 200 órás családterápiás alapképzést, mentesülnek az 50 órás szemináriumi kötelezettség teljesítése alól 2025. március 31-ig. Ez az utolsó vizsgára jelentkezési időpont, amíg a 2014. előtt képzésbe lépőknek nem kötelező a szemináriumok látogatása. 2025. március 31. után minden**

vizsgára jelentkezőnek kötelező igazolnia az 50 óra szeminárium teljesítését / vagy elvégzését.

- A nem klinikai szakpszichológus és pszichiáter hallgatóknak kötelező 10 óra pszichopatológia szemináriumon részt vennie, **amennyiben 2018. szeptember 1. után kezdték el képződésüket az egyesület keretein belül. A pszichopatológiai szeminárium elvégzése már az alapképzés ideje alatt is megtörténhet**
- **Ugyanazt a szemináriumot nem lehet elszámolni szemináriumként és MCSE aktivitásként. Kivételt az sem jelent, ha valakinek már megvan az 50 óra kötelező szemináriuma.**

2.1.3. Megfigyelés

- A 200 órás képzés mellett 20 óra élő családterápiás megfigyelés *javasolt*. Ez teljesíthető a saját kiképzőnél vagy a gyakorlati képzésvezető családterapeutánál, akár a 200 órás képzés első 100 órájának teljesítését követően, azzal párhuzamosan, akár azt követően.
- A 20 óra élő családterápiás megfigyelésről a hallgató kérésére a kiképző vagy a gyakorlati képzésvezető családterapeuta **állíthat** ki igazolást.

2.2. Szupervízió (80 órás)

A képzés szupervíziós fázisának megkezdése előtt **kötelező** az önismereti sajátélményben való részvétel (egyéni vagy csoportos).

- **A családterápiás képzés következő fázisa a 2x80 óra családterápiás szupervízió. A szupervíziós fázis csak az alapképzés MCSE tanúsítvánnyal igazolt befejezése, illetve az önismeret igazolt befejezése után kezdhető meg.**

Ez a szabály a 2020 március 31. után induló szupervíziós csoportokra vonatkozik.

Kivételt képeznek ez alól azok a hallgatók, akik az **ELTE PPK tanácsadó szakpszichológus szakirányú továbbképzésének családi- és párkapcsolati tanácsadás specializációjú szakán** 2002 és 2013 között indult képzéseken szereztek diplomát. E diplomájuk bemutatásával mentesülnek az MCSE 200 órás elméleti és módszertani alapképzésének elvégzése, illetve az ezt igazoló tanúsítvány bemutatása alól és megkezdhetik a családterápiás képzés szupervíziós fázisát. Nekik még a régebbi képzési rend szerinti 2x50 óra szupervíziót kell teljesíteniük, 2020. március 31-ig. Ezután nekik is be kell mutatni a befejezett önismereti képzésről szóló tanúsítványt. Ugyancsak kivételt képeznek ez alól a **Wesley János Lelkészképző Főiskola Családkonzulens szakirányú továbbképzésen** diplomát szerzett hallgatók, akik e diplomájuk bemutatásával mentesülnek az MCSE 200 órás elméleti és módszertani alapképzésének elvégzése az első 80 (50) óra szupervízió, illetve az ezt igazoló tanúsítvány bemutatása alól és megkezdhetik a családterápiás képzés szupervíziós fázisának második 80 (50) óráját.

(A 2014. szeptember 10. előtt Wesley „családkonzulens” diplomát szerző hallgatóknak 50 órás szupervízióba kell járniuk, a 2014. szeptember 10-e után diplomázott hallgatóknak pedig az új képzési rend szerinti 80 órás szupervízióba. 2020. március 31-ét követően ők is csak 80 órás csoportba járhatnak.)

- A 200 órás elméleti és módszertani alapképzésről és az **önismeretről szóló** tanúsítványt **(utóbbi csak a 2020. március 31. után induló első és második szupervíziók esetén kérhető)** valamint az első diploma meglétét a szupervíziós képzést indító kiképző köteles ellenőrizni. Az a hallgató, aki még nem szerezte meg első diplomáját (és ezért még nem kapta meg az MCSE tanúsítványt), nem kezdheti el a szupervíziós szakaszt.
- Párhuzamosan két MCSE által akkreditált szupervíziós csoportba nem lehet járni. Az első 80 órát feltétlenül csoportos szupervízióban kell tölteni, a második 80 óra csoportos szupervízió kiváltható 40 óra egyéni szupervízióval.

- A két 80 órás szupervíziós fázis egyikét ajánlott, de nem kötelező az alapképzést vezető kiképzőnél teljesíteni, de mindkét 80 óra szupervíziót nem lehet egyazon kiképzőnél teljesíteni.
- A szupervíziós fázis során 80 óránként **három** családterápiás eset bemutatása szükséges. Mindháromat szóban kell ismertetni, de közülük **kettőt írásban is**, részletes leírás formájában. Mindkét 80 órás szakaszban 3 részletesen leírt első interjút is be kell adni írásban, ami megegyezhet a 3 bemutatott eset első ülésével. A három eset közül kettőnek legalább **minimum 5** ülésig el kell jutnia. Amennyiben a csoport tagjai párban dolgoznak, együttesen legalább 4 esetet kell bemutatniuk. Elfogadható, ha valaki lezárt folyamatot mutat be, és azzal kapcsolatban van szupervíziós kérdése, **de az összesen bemutatott 6 eset közül csak az egyik lehet ilyen.**
- **A szupervíziós folyamatban nem mutatható be rendszerszemléletű egyéni terápiás eset, és nem ismertethető olyan terápia, amit a hallgató kiképzővel vagy gyakorlati képzésvezető családterapeutával végzett.**
- Ajánlott, hogy a 80 órás szupervíziós folyamatban a hallgató legalább az egyik szupervízióba vitt esetét kép vagy hangfelvétellel is illusztrálja, az MCSE Etikai Kódexben szabályozott szempontok betartásával.
- A 80 órás szupervízió teljesítését a leadott írásbeli esettanulmányok elfogadását követően a TB által kiállított tanúsítvány igazolja, amely tartalmazza azokat a feltételeket, amivel a hallgató a folytathatja a képzését.
- Az első 80 óra teljesítéséről szóló, tanúsítvánnyal igazolt szupervízió nem évül el, de amennyiben a második 80 óra szupervízió befejezése (azaz a szupervíziós tanúsítvány kiállítási dátuma) és a záróvizsgára történő jelentkezés időpontja között több mint 5 naptári év telt el, a záróvizsgára történő jelentkezés előtt a hallgatónak újabb 80 órás szupervíziót kell teljesítenie.
- A 80 órás szupervízióról csak akkor kaphat tanúsítványt a hallgató, ha időben benyújtotta az írásbeli esetleírásokat, és a kiképző elfogadta azokat. Az írásbeli eset leírások benyújtásának határideje az utolsó szupervíziós óra utáni 90. nap.
- **Amennyiben a hallgató a szupervízió befejezését követő 90 napon belül nem készíti el az esetleírásokat, és nem adja le a megfelelő számú esetet vagy hiányzása meghaladja a megengedett 15%-t és a hiányzó órákat nem pótolta (csoportos vagy egyéni formában) a befejezést követő 90 napon belül, szupervízióját nem teljesítette. Ebben az esetben nem kap igazolást. Ez a szabály a 2019 szeptember 1. után induló szupervíziós csoportokra érvényes.**
- **Az 80 órás szupervízió befejezését követő maximum 90 nappal le kell adni az írásbeli esetbemutatást és amennyiben ezt a kiképző elfogadja, adható ki a tanúsítvány. A kiképzőnek a leadást követően 30 nap áll rendelkezésére elolvasni és értékelni az esetbemutatásokat. A szupervízió befejezését követően legkésőbb a 120. napon le kell zárni a tanfolyam adminisztrációját.**
- A szupervíziós folyamat jobb nyomon követése érdekében a TB *szupervíziós adatlapot* dolgozott ki, amely a hallgató szupervízióba hozott eseteinek dokumentálására szolgál. A szupervíziós formanyomtatványt az első 80 óra szupervízió indulásakor a hallgató kinyomtatja, majd a második 80 órás szupervízió kezdetén a második kiképzőnek is be kell mutatni. Használata mind a csoportos, mind az egyéni szupervízió esetében kötelező.

- **A 80 órás szupervízió maximális csoportlétszáma 10 fő, a 80 óra szupervízió minimum 8 naptári hónapig tart. (Kivételes esetekben a 12 fő kérelmezhető a TB-nél) Ez a szabály a 2019 szeptember 1. után induló szupervíziós csoportokra kötelező.**
- A 80 órás szupervíziós csoportok kezdetén a kiképző – saját maga és meghatalmazás alapján az MCSE nevében – valamennyi hallgatóval írásbeli képzési szerződést köt. A képzési szerződés 3 példányban készül, az egyik példány a hallgatóé, a másikat a kiképző őrzi meg 5 évig, a harmadikat a kiképző az MCSE-nek köteles megküldeni, amely azt 5 évig őrzi meg. A második 80 órás csoportos szupervíziót kiváltó 40 órás egyéni szupervízió kezdetén is képzési szerződést kell kötni, és a kiképzőnek az egyéni szupervíziót is be kell jelentenie a TB-nek (a 4.1. pontban szabályozott módon.)
- A 80 órás szupervízió nem teljesíthető két 50 órás szupervíziós csoportban.
- Aki nem fejezte be az első szupervíziós szakaszt (nem szerezte meg a tanúsítványt, mindegy, hogy milyen okból) nem kezdheti el a 2. szupervíziós szakaszt (ez igaz az 50 és a 80 órás csoportokra egyaránt.)
- **A szupervíziós adatlapon a hallgató foglalja röviden össze az általa bemutatott eseteket, és a szupervízor aláírásával hitelesíti a hallgató által leírtakat.**
- **A második 80 óra csoportos szupervízió felcserélhető 40 óra egyéni szupervízióra, a 40 óra egyéni szupervíziót egy kiképzőnél kell teljesíteni. Az egyéni szupervízió során szóban és írásban is kell esetet ismertetni, ugyanannyit, mint a csoportos szupervízió esetén.**
- **A csoportos szupervízió hiányzásainak pótlása egyéni formában fele annyi időben történhet (pl. 10 csoportos óra hiányzás 5 egyéni órával pótolható). Ez a leadandó kötelezettségeken nem változtat.**
- **A hallgató bármely képzési szakaszban további képzésre kötelezhető, erre a kiképzője tesz javaslatot. Amennyiben nincs egyetértés a hallgató és a kiképző között, a TB vel együtt döntenek a hallgató további tanulmányi kötelezettsége felől.**

2.2.1. Szempontok a szupervíziós esetbemutatáshoz

A leírás minimum 3-5, maximum 10-12 oldal terjedelemben készüljön, tartalmazza a terápiába kerülés körülményeit, a terápia kereteit. Az első interjú leírásában mutassa be a családot, a kapcsolati kölcsönhatásokat, hogyan működnek együtt. (Alapul szolgálhat a Jenkins féle első interjú) Ismertesse a hallgató a hipotézisét a hozott problémával és a család működésével kapcsolatban. Hipotéziseit a felhasznált családterápiás iskola (iskolák) fogalmaival írja le. Ismertesse a terápiás szerződés elemeit, (keretek, célok). Fogalmazza meg a terápiás tervet, ami kapcsolódjon a hipotézishez és az elérendő célokhoz. Írja le a terápiás tervhez kapcsolódó alkalmazott intervenciókat, miért használta, mi volt a hatása a kliensekre, hogyan alakította a terápiás folyamatot. Írja le röviden az eddig zajlott üléseket. Tartalmazza a leírás a hallgató családdal és a folyamattal kapcsolatos saját érzéseit, a koterápia menetét. A végén értékelje a változásokat, elakadásokat, a család és a saját működését is. Az esetbemutatás során a hallgató törekedjen a szakmai nyelv használatára.

2.3. Szupervízió (50 órás)

- Azok a hallgatók, akik a 200 órás alapképzésüket 2014. szeptember 10-e előtt kezdték meg, 2020. március 31-ig még az előző, 2011. április 9-től hatályos Képzési Rend szerint fejezhetik be családterápiás képzésüket ezért, 50 órás szupervíziós csoportba is járhatnak.
- A 2020. március 31-ig indítható 50 órás szupervíziós csoportokra vonatkozó szabályokat az előző, 2011. április 9-től hatályos Képzési Rend szerint, illetve jelen Képzési Rend kiképzőkre vonatkozó akkreditációs szabályai (jelen Képzési Rend 4. fejezete) valamint jelen Képzési Rend 2.2.1. pontjában szereplő szempontok, illetve 6.7. és 6.8. Mellékleteiben megtalálható kötelező képzési szerződés elemeinek, illetve „Szupervíziós adatlap” valamint az alábbi pontok alkalmazásával és betartásával lehet lebonyolítani.
- A 80 órás szupervízió nem teljesíthető két 50 órás szupervíziós csoportban.
- A 80 órás szupervíziós csoportba is jelentkezhetnek olyan hallgatók, akiknek csak 50 óra szupervíziót kellene teljesíteni. A kérelem elfogadását követően nekik csak annyi esetet kell bemutatniuk, ahány az 50 órás csoportban követelmény. **2020. március 31. után, mikor már nem indulhatnak 50 órás szupervíziós csoportok, azoknak is, akik 2014. szeptembere előtt kezdték meg a képzést, a 80 órás szupervízió követelményeit kell teljesíteni.**
- Az 50 órás szupervíziós csoportban 2 esetet kell szóban ismertetni, és az egyiket írásban is, részletes leírás formájában be kell adni. Az írott eset bemutatásának tartalmaznia kell a szupervízió folyamatát is.
- Azoknak, akik terapeuta párként dolgoznak, és egy szupervíziós csoportba járnak, az 50 órás szupervízió alatt összesen 3 esetet kell bemutatni.
- **Az 50 órás szupervízió során bemutatott két eset közül legalább az egyik minimum 5 ülést tartalmazzon.**
- Az 50 órás csoportos szupervízió 25 óra egyéni szupervízióra felcserélhető. A 25 órát egy kiképzőnél kell teljesíteni. Az egyéni szupervízióban hasonló követelményeket kell teljesíteni, mint a csoportosban, szóban és írásban is kell esetet bemutatni.
- **Az 50 órás szupervízió során 10% hiányzás megengedett. Az 5 órát kismértékben meghaladó hiányzást pótolni kell a kiképző egy másik csoportjában, vagy egyéni formában. Aki az 50 órás csoportról nem több mint 20 órát hiányzott, vagy nem hiányzott, de a megadott határidőig nem adta le az írásbeli dolgozatát, 30 óra teljesítéséről kaphat igazolást és bármelyik kiképző csoportjában befejezheti a szupervíziót. Ez a szabály 2019. szeptember 1. után induló szupervíziós csoportokra már nem érvényes. Ettől kezdve a megengedettnél több hiányzást, vagy a le nem adott dolgozatot pótolni nem lehet. Újra kell kezdeni a szupervíziót.**
- **Az 50 órás szupervízió befejezését követő maximum 90 nappal le kell adni az írásbeli esetbemutatást és amennyiben ezt a kiképző elfogadja, adható ki a tanúsítvány. A kiképzőnek a leadást követően 30 nap áll rendelkezésére elolvasni és értékelni az esetbemutatásokat. A szupervízió befejezését követően legkésőbb a 120. napon le kell zárni a tanfolyam adminisztrációját.**
- Aki nem fejezte be az első szupervíziós szakaszt (nem szerezte meg a tanúsítványt, mindegy, hogy milyen okból) nem kezdheti el a 2. szupervíziós szakaszt (ez igaz az 50 és a 80 órás csoportokra egyaránt.)

- A szupervíziós adatlapon a hallgató foglalja össze röviden az általa bemutatott eseteket, a szupervízornak nem kötelező kitölteni a megjegyzés rovatot, de aláírásával hitelesítenie kell a hallgató által leírtakat.
- Az első 50 óra teljesítéséről szóló, tanúsítvánnyal igazolt szupervízió nem évül el, de amennyiben a második 50 óra szupervízió befejezése (azaz a szupervíziós tanúsítvány kiállítási dátuma) és a záróvizsgára történő jelentkezés időpontja között több mint 5 naptári év telt el, a záróvizsgára történő jelentkezés előtt a hallgatónak újabb 50 órás szupervíziót kell teljesítenie (illetve 2020. március 31. után már nem 50 hanem 80 órás szupervíziót kell teljesítenie).
- **A szupervíziós folyamatban nem mutatható be rendszerszemléletű egyéni terápiás eset, és nem ismertethető olyan terápia, amit a hallgató kiképzővel vagy gyakorlati képzésvezető családterapeutával végzett.**

2.4. Önismereti sajátélmény

A családterápiás képzés része a 150 órás sajátélményű, önismereti csoportban való részvétel.

- A 150 órás családi önismereti csoport maximális létszáma 14 fő, a képzés minimális időtartama 8 hónap. A megengedett hiányzás 15 %, aki ennél többet hiányzik, az önismereti csoportok folyamat jellegénél fogva a hiányzó órákat nem pótolhatja, tanúsítványt vagy igazolást ebben az esetben nem kaphat.
- A 150 órás önismereti képzés kezdetén a kiképző – saját maga és meghatalmazás alapján az MCSE nevében – valamennyi hallgatóval írásbeli képzési szerződést köt. A képzési szerződés 3 példányban készül, az egyik példány a hallgatóé, a másikat a kiképző őrzi meg 5 évig, a harmadikat a kiképző az MCSE-nek köteles megküldeni, amely azt 5 évig őrzi meg.
- A 150 órás sajátélményű, családi önismereti csoportban való részvételt kiválthatja 150 órás csoportos önismereti sajátélmény vagy 100 óra egyéni sajátélmény elvégzése. Az MCSE TB elfogadja a Pszichoterápiás Tanács Szövetség által elfogadott, a Pszichoterapeuta Kiskátéban rögzített, módszerspecifikus pszichoterápiás irányzatok sajátélményű csoportjait vagy egyéni sajátélményét is. Kritérium, hogy az adott módszer kiképző-pszichoterapeutájánál kell teljesíteni a szükséges óraszámokat. A más módszerben teljesített önismereti sajátélményt az adott módszerspecifikus egyesület vezetősége vagy tanulmányi bizottsága által kiállított tanúsítvánnyal kell igazolni. Külföldön teljesített sajátélmény elfogadásáról a hallgató által benyújtott kérelem alapján az MCSE Tanulmányi Bizottsága hozhat döntést.
- Több, különböző csoportban, illetve több egyéni kiképzőnél szerzett sajátélményű óraszámokat nem lehet összevonni! *(A 150 óra csoportmódszerrel egyetlen önismereti csoportban szerzett folyamatos sajátélményt, míg a 100 óra egyéni módszerrel egyetlen kiképzőnél szerzett folyamatos sajátélményt jelent.)*
- A 150 órás sajátélményű önismereti csoportról szerzett tanúsítvány nem évül el.

- **A hallgató bármely képzési szakaszban, további képzésre kötelezhető. Erre a kiképzője tesz javaslatot. Ha ebben vita merül fel a hallgató és a kiképző között, a TB-vel együtt döntenek a hallgató további tanulmányi kötelezettsége felől. Ez a hallgatóra nézve kötelező.**

3. A záróvizsgára történő jelentkezés feltételei

3.1. Egyesületi aktivitás

A záróvizsgához minden képzésbe járó hallgatónak szereznie kell 50 MCSE aktivitási pontot, amelyet az egyesület által akkreditált és meghirdetett szakmai programokon (családterápiás konferenciák, országos vándorgyűlés, workshopok) lehet elérni. Ebből egy alkalommal kötelező az MCSE évente megrendezett vándorgyűlésén való részvétel (15 pont).

A pontok nem gyűjthetők össze kizárólag a vándorgyűlés pontszámaiból. Az egyesület workshopjainak látogatása is elvárt.

A 50 aktivitási pontról kiadott igazolásokat a záróvizsgára való jelentkezésnél kell bemutatni a többi igazolással együtt.

3.2. Vizsgadolgozat

- A képzés elméleti-módszertani, szupervíziós és sajátélményű önismereti fázisainak igazolt elvégzése, az 50 aktivitási pont összegyűjtése, **valamint a 2014 szeptember 10 után képzésüket elkezdők 50 óra szeminárium teljesítése** után jelentkezhetnek vizsgára. 2025 március 31 után minden vizsgára jelentkezőnek kötelező a szemináriumok teljesítése is. Az előzetesen beadott esettanulmányt háromtagú vizsgabizottság előtt kell szóban megvédeni, és válaszolni a benyújtott esettanulmánnyal kapcsolatos elméleti és módszertani kérdésekre.
- Az egyesület **vizsgarendje** (megtekinthető az MCSE honlapján) szerint évente kétszer, márciusban és szeptemberben lehet vizsgára jelentkezni. A sikeres záróvizsga teljesítéséig csak folyamatos és rendszeres kiképző család-pszichoterapeuta által végzett szupervízió vagy az MCSE TB által kijelölt gyakorlati képzésvezető családterapeuta által tartott esetkonzultáció mellett lehetséges családterápiás vagy családi tanácsadói tevékenységet végezni.
- **Az esettanulmány megírásának kritériumai megtekinthetők a 6.8. mellékletben. A fenti feltételek teljesítése a családi tanácsadó/családterapeuta képzés záró tanúsítványához szükséges.**
- *Az egyesületi családi tanácsadó, illetve családterapeuta tanúsítvány családi tanácsadásra, családterápiára jogosít fel, de ha a családban pszichiátriai vagy pszichoszomatikus betegség, súlyos karakterzavar fordul elő, kötelező a pszichiáterrel, klinikai szakpszichológussal vagy képzett pszichoterapeutával végzett koterápiás munka, illetve ezekben az esetekben a folyamatos szupervízió elengedhetetlen.*
- **A nem pszichológus vagy pszichiáter végzettségűek az alapképzettségüknek megfelelő területen végezhetnek családkonzultációt és családterápiát ill. olyan családok normatív és paranormatív kríziseinek a megoldásában segíthetnek, ahol nincs pszichiátriai beteg.**
- A pszichoterapeuta szakvizsgával rendelkezők sikeres családterapeuta záróvizsgájukat követően kérhetik az MCSE TB-től a *család-pszichoterapeuta* címet, ami az önálló pszichoterápiás tevékenységre jogosít.
- Az MCSE családterapeuta képzése egyben a pszichoterapeuta (szak) vizsgához elfogadott módszerspecifikus képzés.

- **A záróvizsgát háromszor lehet megpróbálni. Több alkalmat – egyéni kérelem alapján – a TB engedélyezhet.**

4. Képzési akkreditációs szabályzat kiképzőknek

4.1. A kiképzőcsoportok elindításának menete és szabályai

Az MCSE kiképzői a TB akkreditációs engedélyének birtokában jelen Képzési Rend 1.4. pontjában részletezett képzéseket indíthatnak. Ezeket a képzéseket kizárólag kiképző családpszichoterapeuta végzettséggel rendelkező kiképzők indíthatják és vezethetik. Kivétel ez alól az elméleti szeminárium, amelyet a TB által felkért előadó is vezethet.

A képzéseken csoportvezető-társként olyan családterapeuta végzettségű egyesületi tag is részt vehet, akinek családterapeuta minősítése óta már legalább 5 év telt el (a továbbiakban: csoportvezető-társ). A csoportvezető-társ a kiképzővé válásának (egyik) feltételeként is részt vehet a képzésben, de a kiképző is dönthet úgy, hogy segítséget vesz igénybe valamelyik képzési csoportjában.

Amennyiben a kiképző csoportvezető-társsal indít képzést, ebben az esetben is a kiképzőt terheli a képzéssel kapcsolatos teljes szakmai, anyagi és etikai felelősség.

A kiképzőnek a képzés teljes időtartama alatt jelen kell lennie, és semmilyen formában nem adhatja át a képzés tényleges vezetését a csoportvezető-társnak.

A kiképző az alapképzés során egy-egy speciális témában vendégelőadókat is meghívhat, de ilyen esetekben is a kiképzőt terheli a képzéssel kapcsolatos teljes szakmai-, anyagi- és etikai felelősség.

4.2. A képzések meghirdetése

Az MCSE kiképzője által indított képzések meghirdetéséhez a kiképzőnek **indítási engedélyt** kell kérnie a Tanulmányi Bizottságtól. Az indítási engedély kérelmet e-mailen: szervezo.titkar@csaladterapia.hu kell eljuttatni az MCSE szervezőtitkárának, és **másolatban a TB elnökének: streitmarianna@gmail.com**

A kérelemnek tartalmaznia kell a tervezett képzés legfontosabb adatait és a tervezett képzés hirdetésének szövegét.

A TB ezek után megvizsgálja, hogy az illető kiképzőnek a kérelem előterjesztését megelőző 5 évben indított vagy lezárt képzési csoportjaival kapcsolatosan van-e bejelentési, lezárási vagy adminisztrációs hozzájárulás elmaradása vagy egyesületi képzési díj fizetési hátraléka. Amennyiben az illető kiképzőnek bármilyen hátraléka van, úgy őt a TB írásban felszólítja hátralékai rendezésére, és amíg e hátralékokat nem rendezte, addig új képzés meghirdetésére nem ad engedélyt. Amennyiben az illető kiképzőnek nincs hátraléka, a TB megvizsgálja a tervezett képzés hirdetésének

szövegét, és amennyiben azt rendben találja, **elvi indítási engedélyt** ad a kiképző által meghirdetni tervezett képzéshez.

A hirdetési szövegnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a képzés a Magyar Családterápiás Egyesület képzési keretei között indul;
- a képzésért felelős kiképző (k) neve, és az esetleges képzőtárs (ak) neve;
- a képzés jellege és óraszám (alap-, szupervíziós- vagy önismereti képzés);
- a képzés tervezett indítási dátuma (év, hónap, nap);
- a képzés tervezett befejezési dátuma (év, hónap);
- a képzés helyszíne (város);
- a képzés bruttó óradíja (Ft/tanóra);
- a képzés teljes időtartama alatt egyesületi tagnak kell lenni és fizetni kell az éves tagdíjat;
- amennyiben az óradíjon és az MCSE tagdíjon felül más költség is felmerül, ennek pontos összege;
- a képzés óradíjának fizetési ütemezése;
- a jelentkezés módja és feltételei;
- a képzést hirdető kiképző család-pszichoterapeuta elérhetőségei (mail cím és/vagy telefonszám);
 - a hirdetés szövege kizárólag olyan információkat tartalmazhat, amely összhangban van az érvényes Képzési Rend-el.

A hirdetés szövege az alábbiakat nem tartalmazhatja:

- a hirdetések szövege, illetve a jelentkezési- vagy a tanfolyami részvétel feltételei nem tartalmazhat diszkriminatív elemeket (pl.: egyéni fizetési- és intézményi fizetési feltételek illetve óradíjak különbözősége; más módszerspecifikus képzésen való részvétel tilalma; életkori, nemi, vallási vagy más diszkrimináció.)

A meghirdetett, illetve elindult tanfolyamon semmilyen más plusz költséget (pl.: terembérlési díj, rezsiköltség, bentlakásos rész szállásköltsége stb.) nem lehet elkérni a hallgatóktól, mint amilyen költségek az eredeti hirdetésben szerepeltek. Amennyiben a kiképző bentlakásos blokkot is tervez, ennek összes költségeit is a hirdetésben előre jelezni kell! Ugyancsak tilos a képzés első alkalma előtt a tandíjat vagy annak egy részét előre kérni a hallgatóktól.

Amennyiben a képzési hirdetés szövege a Képzési Renddel vagy az abban megfogalmazott elvekkel nem harmonizál illetve valamilyen módon összeférhetetlen, a hirdetés csak a megfelelő korrekciókat követően és csak azt követően kerülhet fel a weboldalra, ha a TB is jóváhagyta azt.

A TB, miután minden indítási feltételt megvizsgált és rendben talált, **elvi indítási engedélyt** ad a kiképző által indítani tervezett tanfolyamhoz. A TB jóváhagyását követően képzési hirdetéseket az MCSE szervezőtitkára teszi fel az egyesület weboldalának megfelelő menüpontjára (<http://csaladterapia.hu/tanfolyamok>) és az mindaddig elérhető, amíg a tanfolyam el nem indult. A tanfolyamot meghirdető kiképző, a tanfolyam elindulása előtt is kérheti az MCSE szervezőtitkárától a hirdetés eltávolítását, amennyiben a hirdetett csoport megtelt és szeretné lezárni a jelentkezés további lehetőségét.

Az MCSE kiképzőinek tanfolyami hirdetései ingyenesen kerülnek fel az MCSE weboldalára. Amennyiben a kiképző igényli, az adott képzés hirdetése az MCSE levelezőlistáján keresztül is ingyenesen szétküldhető, de egy tanfolyami hirdetést csak egy alkalommal lehet elküldeni a levelezőlistán keresztül. Ezt az igényt az MCSE szervezőtitkárának kell jelezni.

A kiképző az MCSE weboldalán kívül más helyeken is (szakmai társaságok, szakmai egyesületek, saját weboldal, FACEBOOK, TWITTER stb.) meghirdetheti az elvi indítási engedéllyel már rendelkező képzését, de mivel MCSE által regisztrált tanfolyamokról van szó, a hirdetések információtartalmának teljes egyezést kell mutatnia az MCSE weboldalán megjelent hirdetéssel (javasolt az MCSE weboldalára mutató link-vel hirdetni).

Fontos, hogy amennyiben egy csoport meghirdetés nélkül összeállt (pl. szupervízió egy alapképzéscsoport folytatásaként), a kiképzőnek ebben az esetben is jeleznie kell a tervezett indítást az egyesület felé, még mielőtt elindul a csoport. Ebben az esetben a tanfolyam regisztrálásához szükséges adatok: az oktató(k) neve, tervezett indítási és körülbelüli zárási dátum, az óradíj és helyszín.

A szemináriumokat bármelyik kiképző szervezheti - ezen belül tarthatja ő maga, vagy meghívhat egy másik kiképzőt vagy nem kiképző szakembert. A szeminárium szakmai programját a TB-nek kell jóváhagynia.

A szemináriumok hirdetésének szövege tartalmazza:

- **Előadó/előadók neve, szeminárium helye, időpontja, ideje, fizetési feltételek, szervezésért felelős kontakt személy elérhetősége,**
- **A szeminárium rövid tartalma, és az előadók pár soros bemutatkozása.**
- **Résztevők kötelességei.**

Az egyesület a honlapján és körlevélben is meghirdeti a programot.

A jelentkezéseket és ennek feltételeit (200 órás elméleti és módszertani képzés megléte), valamint a pénzügyeket a szervező (kiképző vagy az MCSE szervezőtitkára) ellenőrzi. Ő felel az adminisztrációért és az igazolások kiadásáért, a résztvevők névsorának lejelentéséért az egyesület felé.

4.3. A képzésre jelentkezők felvételének szabályai

Az egyes tanfolyamokra (200 órás alapképzés, 80 órás (50 órás) szupervízió, 150 órás családi önismeret) történő felvételi eljárás során a kiképzőnek ajánlott, illetve kötelező az alábbiak betartása:

- szakmai önéletrajz bekérése (kötelező)
- személyes interjúval való részvétel (kötelező)
- motivációs levél bekérése (ajánlott)
- felsőfokú végzettséget igazoló okmányok bekérése (kötelező*)

***A pszichológus MA képzés 1. és 2. évfolyamába járó, illetve az orvosképzés 5. és 6. évfolyamába járó egyetemi hallgatók elkezdhetik a képzést diploma hiányában is, de az alapképzés**

befejezését és a sikeres vizsgát követően csak abban az esetben kaphatnak Tanúsítványt és kezdhetik meg a képzés szupervíziós fázisát, ha már megszerezték az MA diplomájukat. Minden más esetben már a felvételi eljárás során kötelező a felsőfokú végzettséget igazoló dokumentum bekérése a jelentkezőtől. Ha a kiképző ennek hiányában veszi fel a hallgatót valamely képzésre, akkor ennek minden jogi és pénzügyi következménye a kiképzőt terheli.

Az első 80 óra (50 óra) szupervízió esetében a kiképzőnek a jelentkezőtől be kell kérnie az első diplomáját, a 200 órás alapképzést igazoló tanúsítványt, valamint - 2020. március 31. után - az önismeretre vonatkozó tanúsítványt is, mivel a szupervíziós fázist csak az első alapdiploma kiadását, az alapképzés lezárását, és - 2020. március 31. után - a saját élmény megszerzését követően lehet elkezdni.

Kivételt képeznek ez alól azok a hallgatók, akik az **ELTE PPK tanácsadó szakpszichológus szakirányú továbbképzésének családi- és párkapcsolati tanácsadás specializációjú szakán** 2002 és 2013 között indult képzéseken szereztek diplomát. E diplomájuk bemutatásával mentesülnek az MCSE 200 órás elméleti és módszertani alapképzésének elvégzése, illetve az ezt igazoló tanúsítvány bemutatása alól és megkezdhetik a családterápiás képzés szupervíziós fázisát. Nekik még a régebbi képzési rend szerinti 2x50 óra szupervíziót kell teljesíteniük, 2020. március 31-ig. Ugyancsak kivételt képeznek ez alól a **Wesley János Lelkészképző Főiskola Családkonzulens szakirányú továbbképzésén** diplomát szerzett hallgatók, akik e diplomájuk bemutatásával mentesülnek az MCSE 200 órás elméleti és módszertani alapképzésének elvégzése az első 80 (50) óra szupervízió, illetve az ezt igazoló tanúsítvány bemutatása alól és megkezdhetik a családterápiás képzés szupervíziós fázisának második 80 (50) óráját. *(A 2014. szeptember 10. előtt Wesley „családkonzulens” diplomát szerző hallgatóknak 50 órás szupervízióba kell járniuk, a 2014. szeptember 10-e után diplomázott hallgatóknak pedig az új képzési rend szerinti 80 órás szupervízióba. 2020. március 31-ét követően ők is csak 80 órás csoportba járhatnak.)*

A második 80 óra (50 óra) szupervízió esetében a kiképzőnek be kell kérnie a jelentkező 200 órás alapképzését igazoló tanúsítványát, az első 80 óra (50 óra) szupervízió teljesítését igazoló tanúsítványát, valamint az első szupervízió során kitöltött szupervíziós adatlapot.

Amennyiben a kiképzőt egy intézmény vagy munkahelyi csoport kéri fel családterápiás képzés tartására, a hallgatók felvételének, a képzés bejelentésének és lezárásának feltételei azonosak a meghirdetett képzésekével.

Az MCSE, mint módszerspecifikus képzőhely nem rendelkezik felnőttképzési (FAT) akkreditációval, tehát olyan résztvevők jelentkezését nem tudjuk fogadni, akik valamilyen FAT akkreditációhoz kötött pályázati pénzből szeretnék finanszírozni a képzésüket. Ha valaki mégis pályázati pénzből szeretné finanszírozni a képzését, előzetesen tájékozódjon az MCSE irodavezetőjénél vagy szervezőtitkáránál a finanszírozás lehetséges módjairól.

4.4. A képzések akkreditálásának szabályai

A képzés a meghirdetéskor még csupán elvi indítási engedélyt kap, azaz nem kap hivatalos MCSE pozíciószámot, mivel előfordulhat, hogy kellő számú résztvevő hiányában a képzés végül nem indul el, vagy nem a tervezett időpontban indul.

Amennyiben a képzés elindul, ahhoz, hogy hivatalos MCSE pozíciószámot kapjon, a kiképzőnek az alábbi bejelentési kötelezettségei vannak:

a) Az elindult képzéseken valamennyi résztvevőnek felvételét kell kérnie az MCSE-be. A felvételi kérelmet a résztvevő az MCSE weboldalán online regisztrációval teheti meg. Erre sort lehet keríteni

a képzés megkezdése előtt (pl. az előzetes személyes interjú során) vagy képzés indulását megelőző napokban.

b) Amennyiben a képzés indításakor még nem regisztrált minden résztvevő, a kiképzőnek fel kell hívni a résztvevők figyelmét arra, hogy a második képzési alkalom előtt feltétlenül regisztrálniuk kell. Azok a hallgatók, amelyek e határidőig nem regisztrálnak, a jelen képzési rend szerinti tanúsítványt vagy igazolást az egyesülettől nem kapnak. Az online regisztrációs űrlap megtalálható: <http://csaladterapia.hu/elerhetosegek> menüpont: „*Jelentkezési/adatfrissítő lap MCSE tagsághoz*” link alatt. Amennyiben a képzésre jelentkezett résztvevő már tagja az MCSE-nek, értelemszerűen nem kell regisztrálnia, de a kiképzőnek ilyenkor fel kell hívnia a figyelmet arra, hogy az MCSE tagság csak akkor érvényes, ha a résztvevő a tárgyévra be is fizette a tagsági díjat. A résztvevő MCSE tagsága abban az esetben kerül regisztrálásra, amennyiben az illető befizeti a mindenkori éves tagdíjat. Az MCSE tagdíjjal kapcsolatosan a kiképzőnek tájékoztatási kötelezettsége van a hallgatók felé. A képzésben való részvételnek ezt a feltételét nem csak szóban, hanem a képzési szerződésben is rögzíteni kell. Azoknak a résztvevőknek is be kell lépniük az MCSE-be, és tagdíjfizetési kötelezettségük is van, akik nem a családterápiás képződésük részeként vesznek részt valamelyik tanfolyamon! A tagdíjfizetési kötelezettség naptári évre vonatkozik.

c) Javasolt, hogy a résztvevők átutalással fizessék be a tagdíjat, de a képzés kezdetekor a kiképző befizetési csekket is biztosíthat a tagdíjfizetéshez (az MCSE irodában igényelhető). Mindkét esetben fel kell hívni a hallgatók figyelmét arra, hogy a csekk vagy az átutalás „közlemény” rovatában tüntessék fel, hogy a tagdíj melyik évre vonatkozik (pl. tagdíj 0000 év), valamint írják be a befizető email címét is, hogy az MCSE irodavezetője azonosítani tudja a befizető személyét! A kiképzőnek tájékoztatási kötelezettsége van arról is, hogy amennyiben a résztvevő számlát kér a befizetett tagdíjról, azt a befizetést (átutalást) követően a számlázási cím megjelölésével e-mailen jelezze az MCSE irodavezetőjének! *(Amennyiben a résztvevő számlát kér a tagdíj befizetéséről, akkor az átutalás az adott gazdálkodó szervezet számlaszámáról történjen, és a közlemény rovatba kerüljön a hallgató neve és mail címe!)*

d) Alapképzés, szupervízió és önismereti képzés első alkalmát követően, de legkésőbb a kezdéstől számított 40 naptári napon belül, a kiképző leadja vagy emailen elküldi az MCSE szervezőtitkárának a képzés valamennyi résztvevőjének névsorát.

A névsornak az alább adatokat kell, tartalmaznia:

- a résztvevő neve;
- a résztvevő mail-címe;
- a résztvevő mobiltelefonszáma;
- a résztvevő anyja neve, születési helye és ideje;
- a résztvevő felsőfokú alapképzetségének és/vagy folyamatban lévő felsőfokú képződésének megnevezése *(pl.: pszichológus; szociális munkás; szociálpedagógus; mérnökközgazdász; pszichológushallgató (MA); orvostanhallgató (6. éves); stb.)*
- az orvosok pecsétszámát és klinikusok nyilvántartási számát

e) Elméleti szemináriumok esetében (mivel ezeket a TB hirdeti meg) az MCSE szervezőtitkára készíti elő a fentiekben (a); b); c); d) pontok) részletezett, a pozíciószám megadásához szükséges dokumentációt, majd továbbítja azokat a TB -nak.

A képzés bejelentését követő 15 naptári napon belül, az MCSE szervezőtitkára e-mailben értesíti a kiképzőt arról, hogy az adott tanfolyamot a TB regisztrálta és elküldi részére a hivatalos **pozíciószámot**. Amennyiben a bejelentés valamilyen szempontból hiányos, a szervezőtitkár hiánypótlást kérhet a kiképzőtől, és csak a hiány pótlása után adhatja meg a pozíciószámot. A tanfolyam regisztrációját követően a szervezőtitkár ellenőrzi a leadott névsor alapján a résztvevők MCSE tagsági regisztrációját, felvezeti őket az MCSE adatbázisába, és ellenőrzi a tagdíjak befizetését.

Az MCSE regisztrált tanfolyamain, a képzés teljes időtartama alatt, valamennyi résztvevőnek érvényes MCSE tagsággal kell rendelkeznie, azaz be kell fizetnie a mindenkori éves tagdíjat.

Amennyiben egy tanfolyam teljes időtartama egynél több naptári évet is érint, javasolt, hogy a kiképző a naptári év fordulóján emlékeztesse a résztvevőket tagdíjfizetési kötelezettségükre, mert amíg a képzés tart, valamennyi naptári évben fizetniük kell a tagdíjat. A tanfolyamok résztvevői az egyesületbe való belépési, tagdíjfizetési és egyesületi képzési díj (lásd: 4.6.) fizetési kötelezettségük alól semmiféle indokkal nem mentesíthetők. A kiképző, miután megkapta a pozíciószámot, a továbbiakban minden, ezzel a tanfolyammal kapcsolatos adminisztratív mozzanatnál (tanfolyam lezárása, tanúsítványok igénylése, egyesületi képzési díj befizetése) erre a pozíciószámra kell hivatkoznia. Javasolt, hogy az adott tanfolyam lezárását követően a kiképző a saját nyilvántartásába is ezzel a pozíciószámmal archiválja a tanfolyamot.

A kiképzőnek kötelező valamennyi (alapképzés; elméleti szeminárium; szupervíziós képzés; önismereti képzés;) tanfolyam kezdetekor – saját maga és meghatalmazás alapján az Egyesület nevében – írásos képzési szerződést kötnie a hallgatókkal. *(Az egyes tanfolyamoknál javasolt képzési szerződések kötelező elemeit jelen Képzési Rend melléklete tartalmazza.)* A javasolt képzési szerződést a kiképzők saját maguk alakíthatják, de a megadott kötelező elemeket szerepeltetni kell minden képzési szerződésben. A képzési szerződés 3 példányban készül, az egyik példány a hallgatóé, a másikat a kiképző őrzi meg 5 évig, a harmadikat a kiképző az MCSE-nek köteles megküldeni, amely azt 5 évig őrzi meg.

A kiképző, a tanfolyam hirdetésében, valamint a képzési szerződésben kizárólag megegyező képzési óradíjakat tüntethet fel, és a képzési óradíjon felül nem számolhat fel egyéb díjakat, ha azt előzetesen sem a hirdetésben, sem a képzési szerződésben nem szerepeltette. A kiképző kötelessége nyilvántartani a CME pontokra jogosultak névsorát, és ezt az irodavezető kérésére félévente elküldeni az MCSE irodavezetőjének. *(Jelenleg kizárólag az orvosok és a klinikai szakpszichológusok esetében van lehetősége az MCSE-nek CME pontokat érvényesíteni.)*

Az egyéni szupervízió valamint a 2020. március 31-ig indítható 50 órás szupervíziós csoport akkreditációs szabályai megegyeznek a 80 órás csoportos szupervízió akkreditációs szabályaival.

4.5. A képzések lezárásának szabályai

4.5.1. A 200 órás elméleti és módszertani alapképzés, az elméleti szeminárium és a családi önismereti képzés lezárásának szabályai

Alapképzés, elméleti szeminárium és családi önismereti képzés utolsó alkalmát követően, de legkésőbb 30 naptári napon belül, a kiképző leadja vagy e-mailen elküldi az MCSE szervezőtitkárának a képzés valamennyi résztvevőjének névsorát, azokét is, akik valami miatt nem fejezték be a képzést!

A névsornak (csakúgy, mint a bejelentésnél) az alábbi adatokat kell, tartalmaznia:

- a résztvevő neve;
- a résztvevő mail-címe;
- a résztvevő mobiltelefonszáma;
- a résztvevő anyja neve, születési helye és ideje; *(ez a tanúsítványok miatt fontos!)*
- a résztvevő felsőfokú alapképzettségének és/vagy folyamatban lévő felsőfokú képződésének megnevezése.

A leadott névsorban jelezni kell:

- azon hallgatók nevét, akik nem fejezték be a képzést,
- nevenként feltüntetni a teljesített (rész) óraszámot,
- a képzés megszakításának okát,
- azt, hogy az adott hallgató részére kiállítható-e igazolás a részteljesítésről.

Alapképzés lezárásakor jelezni kell a szervezőtitkárnak, ha a hallgató még nem szerezte meg az első MA diplomáját és ezért nem kaphat az alapképzésről tanúsítványt. Ilyenkor „Igazolást” kap a teljesített óraszámokról, amely tartalmazza, hogy teljesítette a 200 órát, de még nem léphet a szupervíziós fázisba.

Alapképzés és családi önismereti képzési típusoknál előfordulhat, hogy a hallgató valamilyen oknál fogva megszakítja a képzést, de a későbbiekben folytatni szeretné. Alapképzés esetében, ha legalább 100 órát teljesített a hallgató, erről olyan MCSE igazolást kap, amelyben az is szerepel, hogy milyen feltételekkel folytathatja az adott képzést. Ha alapképzés esetében kevesebb, mint 100 órát teljesített, erről nem kap igazolást a résztvevő, mivel az alacsony teljesített óraszám miatt újra kell kezdeni az adott képzést.

Családi önismereti csoport megszakításakor, illetve a megengedett hiányzási ráta túllépésekor (tekintettel a csoportos önismeret folyamatjellegére) a teljesített óraszámától függetlenül újra kell kezdeni a teljes képzést, ezért a hallgató a részteljesítésről nem kap igazolást.

Az igazolás nem azonos a tanúsítvánnyal, de ez is egy hivatalos képzési okmány, ezért ezt is csak az MCSE szervezőtitkára vagy irodavezetője adhatja ki. A hallgató ezzel az igazolással tudja majd igazolni, hogy hány órányi kötelezettsége van még az adott tanfolyam elvégzéséhez, ugyanis nem biztos, hogy az eredeti kiképzőjéhez szeretne visszamenni, hogy befejezze az adott képzést (javasolt, de nem kötelező ugyan annál a kiképzőnél befejeznie a képzést).

Az MCSE szervezőtitkára a leadott névsorok alapján ellenőrzi, hogy mely résztvevőknek van esetleg MCSE tagdíj hátralékuk, és 10 naptári napon belül erről értesíti az érintetteket. Befejezett és lezárt alapképzés, elméleti szeminárium és családi önismereti képzés esetében kizárólag akkor kerülnek kiállításra a tanfolyami tanúsítványok és igazolások, ha mind a kiképző, mind a hallgató teljesítette valamennyi adminisztratív és fizetési kötelezettségét az alábbiak szerint:

- a kiképző leadta a befejezett tanfolyam névsorát,
- a résztvevő befizette a képzés teljes időtartamára az MCSE tagsági díjat.

4.5.2. A 80 órás szupervíziós képzés lezárásának szabályai

Szupervíziós képzés esetében a képzés utolsó alkalmát követően, de legkésőbb **90+30 naptári napon belül**, a kiképző leadja vagy e-mailen elküldi az MCSE szervezőtitkárának a képzés valamennyi résztvevőjének névsorát, azokét is, akik valami miatt nem fejezték be a képzést! A szupervíziós csoportok a fentiek szerint csak akkor kerülnek elszámolásra, amikor minden résztvevő leadta a kiképzőnek (és a kiképző elfogadta) az írásos esetbemutatókat. Azok a szupervíziós csoportrésztvevők, akik a 90 naptári napon belül nem adták le az írásos esetbemutatókat, vagy a kiképző a leadott esetbemutatókat nem fogadta el, nem kaphatnak szupervíziós tanúsítványt, csak 40 óráról igazolást, mely tartalmazza, hogy milyen hiányossággal zárták ezt a szupervíziót.

A 2019. szeptember 1. után induló szupervíziós csoportok esetén ez a lehetőség megszűnik, akik a 90 nap elteltével nem adták le az írásos esetbemutatókat, újra kezdik a szupervíziót.

Szupervízió esetében, ha legalább 40 (50 órás csoport esetében: 30) órát teljesített a hallgató, erről olyan MCSE igazolást kap, amelyben az is szerepel, hogy milyen feltételekkel folytathatja az adott képzést. Ha kevesebb, mint 40 (50 órás csoport esetében: 30) órát teljesített a résztvevő, erről nem kap igazolást, mivel az alacsony teljesített óraszám miatt újra kell kezdeni az adott képzést. **Ez a lehetőség 2019. szeptember 1. után induló csoportok esetén megszűnik.**

Az igazolás nem azonos a tanúsítvánnyal, de ez is egy hivatalos képzési okmány, ezért ezt is csak az MCSE szervezőtitkára vagy irodavezetője adhatja ki. A hallgató ezzel az igazolással tudja majd igazolni, hogy hány órányi kötelezettsége van még az adott tanfolyam elvégzéséhez, ugyanis nem biztos, hogy az eredeti kiképzőjéhez szeretne visszamenni, hogy befejezze az adott képzést (javasolt, de nem kötelező ugyan annál a kiképzőnél befejeznie a képzést).

Befejezett és lezárt szupervíziós képzés esetében kizárólag akkor kerülnek kiállításra a tanfolyami tanúsítványok, ha mind a kiképző, mind a hallgató teljesítette valamennyi adminisztratív és fizetési kötelezettségét az alábbiak szerint:

- a hallgató a tanfolyam befejezésétől számított 90 napon belül leadta az írásos esetismertetőket és ezt a kiképzője 30 napon belül el is fogadta;
- a kiképző leadta az 1. pont szerinti a befejezett tanfolyam névsorát, a résztvevő befizette a képzés teljes időtartamára a MCSE tagsági díjat.
- Az egyéni szupervízió valamint a 2020. március 31-ig indítható 50 órás szupervíziós csoport lezárásának szabályai megegyeznek a 80 órás csoportos szupervízió lezárásának szabályaival.

4.6. Az MCSE egyesületi képzési díj fizetésének szabályai

Az MCSE egyesületi képzési díj az egyesület által akkreditált képzésekért a hallgatók által fizetett képzési díj 6 %-a, amelyet a hallgató az MCSE-nek a képzések megszervezésében, meghirdetésében, lebonyolításában és akkreditálásában való közreműködéséért, mint közvetített szolgáltatásért fizet meg. Az egyesületi képzési díjat a kiképző (vagy a kiképző vállalkozása) az MCSE által adott meghatalmazás alapján az MCSE javára szedi be a hallgatóktól. Az egyesületi képzési díjat a kiképző fizeti meg az MCSE részére az MCSE és a kiképző (vagy a kiképző vállalkozása) között létrejött szerződés alapján.

Az MCSE-t az egyesületi képzési díj attól függetlenül megilleti, hogy a hallgató befejezi-e az adott tanfolyamot vagy sem. Amennyiben a hallgató egy képzésen csupán részóraszámot teljesített, ezért nem kap tanúsítványt csak a teljesített részóraszámról igazolást, úgy az egyesületi képzési díjfizetés alapja a teljesített részóraszámnak megfelelő részvételi díj 6%-a. Az egyesületi képzési díj megfizetéséért az MCSE felé a kiképző felel, függetlenül attól, hogy a képzés részvételi díját a hallgató a részére megfizette-e. Az egyesületi képzési díjat a kiképző az alapképzés, elméleti szeminárium és családi önismereti képzés esetén a képzés utolsó alkalmát követő legkésőbb 60. naptári napon fizeti meg az MCSE részére.

Az egyesületi képzési díjat szupervíziós képzés esetében a kiképző a képzés utolsó alkalmát, illetve a képzés tényleges lezárását (az esettanulmányok beérkezését és a végleges névsor leadását) követő legkésőbb 60. naptári napon fizeti meg az MCSE részére.

Kétféle szervezésű szeminárium létezik:

- 1. A kiképző saját szervezésű szemináriuma: a kiképző a szeminárium utáni bevétel 6%-át fizeti az egyesületnek. Ebben az esetben a kiképző végzi el a szemináriummal kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.**
- 2. Az egyesület által szervezett szeminárium: az MCSE irodavezetői szervezik, minden adminisztrációs feladat az MCSE szervezőire hárul, a kiképző a szeminárium utáni bevétel 15% -t fizeti az egyesületnek.**

5. Méltányossági szabályok

Ha valamely hallgató a tanfolyami tanúsítvány vagy igazolás kiadására a jelen képzési rendben előírt feltételeknek neki fel nem róható okból nem képes eleget tenni, a TB kivételesen méltányolható esetben egyes feltételek teljesítése alól egyedi felmentést adhat. A felmentés akkor adható meg, ha az nem veszélyezteteti hallgató által a tanúsítvány vagy igazolás birtokában folytatható tevékenység szakmai színvonalát.

A méltányossági kérelmet bizonyítékokkal alátámasztva, a kérelem indokainak megjelölésével a hallgató a TB-nél írásban terjesztheti elő. A TB a kérelmező személyes meghallgatását követően határozatban dönt arról, hogy méltányosságból kiállítja-e a tanúsítványt (illetve igazolást), vagy sem.

Méltányosságra egyetlen hallgatónak sincs alanyi joga, ezért a TB méltányossági határozatával szemben jogorvoslatnak nincs helye.

A méltányossági szabályokat a jelen képzési rend hatályba lépését megelőzően megkezdett képzésekre is megfelelően alkalmazni kell.

6. Mellékletek

- 6.1. A 200 órás elméleti és módszertani képzés törzsanyag**
- 6.2. 200 órás elméleti és módszertani képzés Képzési Szerződés kötelező elemek**
- 6.3. 150 órás családi önismereti képzés Képzési Szerződés kötelező elemek**
- 6.4. 80 órás szupervíziós képzés Képzési Szerződés kötelező elemek**
- 6.5. Szupervíziós adatlap (80 órás minta)**
- 6.6. 50 órás szupervíziós képzés Képzési szerződés kötelező elemek**
- 6.7. Szupervíziós adatlap (50 órás minta)**
- 6.8. Vizsgára való jelentkezés feltételei**

6.1. A 200 órás elméleti és módszertani képzés törzsanyaga

- Az MCSE képzési rendje, a családterapeuta/családi tanácsadó cím megszerzésének feltételei
- A családterápia, mint terápiás módszer története, előzmények, fejlődés, a jelenlegi tendenciák ismertetése, a magyarországi mozgalom és tevékenység története
- A család rendszerszemlélete, családi kommunikáció
- A család fejlődése, folyamatosság és változás: életciklus szemlélet a családterápiában
- A családok története: transzgenerációs szemlélet a családterápiában
- A kulturális és etnikai különbségek jelentősége a családok életében és a családterápiában • A családterápia indikációi, motiváció a terápiára, keretek, feltételek, a családterápia folyamata
- Különböző családterápiás iskolák és jellegzetes módszereik:
- Strukturális, Stratégiás, Milánói, Megoldásközpontú, Narratív, Konstruktivista, Bowen szisztémás irányzat, Kontextuális megközelítés
- Párterápia-szexterápia
- Speciális helyzetű családok: válás, pszichoszomatikus családok, pszichózis, depresszió, szuicídium a családban függőségek családterápiás megközelítése, örökbefogadás, meleg párok, szivárványcsaládok.
- A családterápia jogi környezete, a családterápiás tevékenység etikai kódexe (elérhető az MCSE weboldalán: <http://www.csaladterapia.hu/doc/etikaikodex2015.pdf>)

Elérendő gyakorlati kompetenciák:

A hallgató alkalmas legyen a tanfolyam végén több tagból álló családdal konzultációt tartani úgy, hogy a kapcsolati kölcsönhatásokra koncentrálna, képes a többirányú részrehajlás megvalósítására, képes a családtagok között vagy a család és a terapeuta között keletkezett feszültségek kézben tartására, kezelésére. Alkalmas koterápiás tevékenységre, és ha szükséges, intézményekkel való együttműködésre a családok érdekében. Fontosnak tartja munkáját szupervízióba vinni.

A törzsanyaghoz szükséges elméleti háttér megtalálható: Goldenberg: Áttekintés a családról 1,2,3 kötetben, kiegészítő irodalom az Animula által kiadott Családterápiás olvasókönyvek (különösen az 1,2,3,5, és a 7,12 kötetek.)

6.2. 200 órás elméleti és módszertani képzés Képzési Szerződés kötelező elemek

1. Alulírott _____ jelentkezem a Magyar Családterápiás Egyesület által akkreditált _____ kiképző és a Magyar Családterápiás Egyesület által szervezett 200 órás, családterápiás elméleti és módszertani alapképzésre.
2. Tudomásul veszem, hogy a képzést a kiképző és a Magyar Családterápiás Egyesület közösen szervezi és bonyolítja.
3. **Első alkalom:** (dátum, időpont, -tól; -ig) _____
4. **A képzés díja:** _____,-Ft+Áfa/200 tanóra; bruttó: _____,-Ft/200 tanóra, azaz: _____,-Ft+Áfa/tanóra; bruttó _____,-Ft/tanóra, amelynek 6 %-a a kiképző által közvetített – MCSE által nyújtott – képzési szolgáltatás ellenértéke (egyesületi képzési díj), 94 %-a pedig a kiképző által nyújtott képzési szolgáltatás ellenértéke (kiképzői képzési díj) melyet ___(készpénzben/átutalással) fizetek. A hiányzás óradíjait is ki kell fizetni. Hiányozni összesen a teljes óraszám 15%-át (30 tanóra) lehet. Amennyiben előre nem látható okok miatt kimaradok a csoportból, a kimaradásom bejelentéséig esedékes óradíjakat is ki kell fizetni. Legalább 100 óra teljesítése esetén 5 éven belül folytatható a képzés, amennyiben 100 óránál kevesebbet teljesítek, újra kell kezdeni a képzést. A 200 óra 200 tanulmányi órát jelent (200x45 perc). Az 1 napos (10 tanórás) képzés így pl. 9.00-18.00-ig tart, 1x60 perc ebédszünettel és 2x 15 perces szünettel számolva.
5. A képzés kezdetén felvételemet kérem a Magyar Családterápiás Egyesületbe, ezzel egyidejűleg elfogadom az MCSE Alapszabályát és Etikai Kódexét. A www.csaladterapia.hu weboldalon az „Oktatás” menü „Képzési Rend” menüpontja alatt található aktuális KÉPZÉSI RENDET elolvastam, és elfogadtam. A képzés teljes időtartama alatt érvényes tagsággal rendelkezem, és a mindenkori éves tagdíjat befizetem (jelenleg 5.000,-Ft/év, diákoknak és nyugdíjasoknak 3.000,-Ft/év). Az MCSE tagsági kérelmemet elektronikus formában is megerősítem a www.csaladterapia.hu weboldalon az „Elérhetőségek” menü „Jelentkezési/adatfrissítő űrlap MCSE tagsághoz” menüpontja alatt. Tudomásul veszem, hogy ha a jelen pontban foglalt kötelezettségemnek legkésőbb a második képzési alkalomig nem teszek eleget, a jelen képzés után tanúsítványt vagy igazolást az egyesülettől nem kapok, és ezért ez egyesülettel szemben semmiféle követeléssel nem élhetek.
6. Tudomásul veszem, hogy a képzés során a kiképző által szóban vagy videofelvételeken bemutatott pár- és családterápiás információkkal, a képzés alatt megbeszélte esetekkel valamint a csoport valamennyi résztvevőjének személyes, illetve saját családját érintő közléseivel kapcsolatban a képzés alatt és a képzést követően is titoktartási kötelezettség terhel. Ezekkel kapcsolatosan jelen képzési csoporton kívüli személyeknek sem szóban, sem írásban vagy bármilyen más módon nem adok ki információkat.
7. Kijelentem, hogy a kiképző a Képzési Rendszerben nem szereplő, a képzés szabályszerű befejezését, valamint a tanúsítvány megszerzését befolyásoló következő lényeges körülményekről tájékoztatott:
..... A képzésen való részvételt ezek ismeretében vállalom. (Amennyiben nincs ilyen körülmény, a kipontozott részt át kell húzni!)
8. Kiképző neve:
9. A képzés helyszíne:
10. Résztvevő neve:
11. Anyja neve:
12. Születési hely, dátum:
13. Legmagasabb iskolai végzettség:
14. Mobiltelefonszám:
15. E-mail cím:
16. Orvosi pecsétszám, klinikai szakpszichológus nyilvántartási szám:
17. A fenti képzési szabályokat jóváhagyólag tudomásul veszem, és aláírásommal kötelezettséget vállalok azok betartásáért.
18. Dátum:
19. Résztvevő aláírása
20. Az MCSE meghatalmazással igazolt képviselőjének aláírása (kiképző)
21. Kiképző aláír

6.3. 150 órás családi önismereti képzés Képzési Szerződés kötelező elemek

1. Alulírott _____ jelentkezem a Magyar Családterápiás Egyesület által akkreditált _____ kiképző és a Magyar Családterápiás Egyesület által szervezett 150 órás családterápiás önismereti képzésre.
2. Tudomásul veszem, hogy a képzést a kiképző és a Magyar Családterápiás Egyesület közösen szervezi és bonyolítja.
3. Első alkalom: (dátum, időpont, -tól; -ig) _____
4. A képzés díja: _____,-Ft+Áfa/150 tanóra; bruttó: _____,-Ft/150 tanóra, azaz: _____,Ft+Áfa/tanóra; bruttó _____,-Ft/tanóra, amelynek 6 %-a a kiképző által közvetített – MCSE által nyújtott – képzési szolgáltatás ellenértéke (egyesületi képzési díj), 94 %-a pedig a kiképző által nyújtott képzési szolgáltatás ellenértéke (kiképzői képzési díj) melyet _____(készpénzben/átutalással) fizetek.
5. A hiányzás óradíjait is ki kell fizetni. Hiányozni összesen a teljes óraszám 15%-ékát (23 tanóra) lehet. Amennyiben előre nem látható okok miatt kimaradok a csoportból, a kimaradásom bejelentéséig esedékes óradíjakat is ki kell fizetni. Elfogadom, hogy kimaradásom esetén, függetlenül attól, hogy hány tanórát teljesítettem, a teljes képzést újra kell kezdeni. A 150 óra, 150 tanulmányi órát jelent (150x45 perc). Az 1 napos (10 tanórás) képzés így pl. 9.0018.00-ig tart, 1x60 perc ebédszünettel és 2x 15 perces szünettel számolva.
6. A képzés kezdetén felvételemet kérem a Magyar Családterápiás Egyesületbe, ezzel egyidejűleg elfogadom az MCSE Alapszabályát és Etikai Kódexét. A www.csaladterapia.hu weboldalon az „Oktatás” menü „Képzési Rend” menüpontja alatt található aktuális KÉPZÉSI RENDET elolvastam, és elfogadtam. A képzés teljes időtartama alatt érvényes tagsággal rendelkezem, és a mindenkori éves tagdíjat befizetem (jelenleg 5.000,-Ft/év, diákoknak és nyugdíjasoknak 3.000,-Ft/év). Az MCSE tagsági kérelmemet elektronikus formában is megerősítem a www.csaladterapia.hu weboldalon az „Elérhetőségek” menü „Jelentkezési/adatfrissítő űrlap MCSE tagsághoz” menüpontja alatt.
7. Tudomásul veszem, hogy az önismereti csoportfolyamat során csoporttársaimmal, a csoportvezetőmmel, illetve a csoportban zajló folyamatokkal kapcsolatos információkat a csoporton kívüli személyeknek sem szóban, sem írásban nem adhatom át, azaz a képzés alatt és a képzés befejezését követően is titoktartási kötelezettség terheli.
8. Kijelentem, hogy a kiképző a Képzési Rendben nem szereplő, a képzés szabályszerű befejezését, valamint a tanúsítvány megszerzését befolyásoló következő lényeges körülményekről tájékoztatott: A képzésen való részvételt ezek ismeretében vállalom. (Amennyiben nincs ilyen körülmény, a kipontozott részt át kell húzni!)
9. Kiképző neve:
10. A képzés helyszíne:
11. Résztvevő neve:
12. Anyja neve:
13. Születési hely, dátum:
14. Legmagasabb iskolai végzettség:
15. Mobiltelefonszám:
16. E-mail cím:
17. Orvosi pecsétszám, klinikai szakpszichológus nyilvántartási szám:
18. A fenti képzési szabályokat jóváhagyólag tudomásul veszem, és aláírással kötelezettséget vállalok azok betartásáért.
19. Dátum:
20. Résztvevő aláírása
21. Az MCSE meghatalmazással igazolt képviselőjének aláírása (kiképző)
22. Kiképző aláírása

6.4. 80 órás szupervíziós képzés Képzési Szerződés kötelező elemek

1. Alulírott _____ jelentkezem a Magyar Családterápiás Egyesület által akkreditált _____ kiképző és a Magyar Családterápiás Egyesület által szervezett 80 órás, családterápiás szupervíziós képzésre.
2. Tudomásul veszem, hogy a képzést a kiképző és a Magyar Családterápiás Egyesület közösen szervezi és bonyolítja.
3. **Első alkalom:** (dátum, időpont, -tól; -ig) _____
4. **A képzés díja:** _____,-Ft+Áfa/80 tanóra; bruttó: _____,-Ft/80 tanóra, azaz: _____,-Ft+Áfa/tanóra; bruttó _____,-Ft/tanóra, amelynek 6 %-a a kiképző által közvetített – MCSE által nyújtott – képzési szolgáltatás ellenértéke (egyesületi képzési díj), 94 %-a pedig a kiképző által nyújtott képzési szolgáltatás ellenértéke (kiképzői képzési díj) melyet _____(készpénzben/átutalással) fizetek.
5. **A hiányzás óradíjait is ki kell fizetni. Hiányozni összesen a teljes óraszám 15%-át (12 tanórát) lehet. Amennyiben előre nem látható okok miatt kimaradok a csoportból, a kimaradásomig esedékes óradíjakat is ki kell fizetni. Amennyiben 12 tanóránál többet hiányozom, és ez nem haladja meg a 40 tanórát, az elmaradt órákat a kiképző egy másik szupervíziós csoportjában, vagy egyéni szupervízió során pótolhatom. / az egyéni szupervízió óraszám fele a csoportosnak. Amennyiben a szupervízió befejezését követő 90 naptári napon belül nem sikerült a pótlás, tanúsítványt nem kaphatok, újra kell kezdeni a szupervíziós csoportot. A 80 óra 80 tanulmányi órát jelent (80x45 perc). Az 1 napos (10 tanórás) képzés így pl. 9.00-18.00-ig tart, 1x60 perc ebédszünettel és 2x 15 perces szünettel számolva.**
6. **2020 március 31 után induló szupervíziós csoport elkezdéséhez szükséges igazolni az önismereti képzés teljesítését.**
7. A 80 órás szupervíziós folyamat során minden hallgatónak három esetet kell ismertetni, mindhárom szóban a csoport előtt, közülük kettőt pedig írásban is. Összesen 3 részletesen leírt első interjú is be kell adni írásban, ami megegyezhet a 3 bemutatott eset első ülésével. A három eset közül kettőnek legalább 5 ülésig el kell jutnia. Amennyiben a csoport tagjai párban dolgoznak, együttesen legalább 4 esetet kell bemutatniuk. Elfogadható, ha valaki lezárt folyamatot mutat be, és azzal kapcsolatban van szupervíziós kérdése, de a bemutatott 6 eset közül csak az egyik lehet ilyen. **Kiképzővel, vagy gyakorlati képzést vezető családterapeutával vezetett esetet nem lehet bemutatni.** Az írásbeli esetismertetéseket a hallgatónak lehetőség szerint a szupervízió időtartama alatt kell leadnia, de a csoport befejezését követően legkésőbb a 90. naptári napon belül. Amennyiben határidőn belül a hallgató nem adja le az írásos esetismertetést, nem kaphat tanúsítványt. A szupervíziós esetismertetéseket a hallgatóknak elektronikus formában kell leadniuk a kiképzőnek. A szupervízióba hozott esetek legfontosabb adatait egy „Szupervíziós formanyomtatványon” is rögzíteni kell, és ebből 1 példányt a hallgatónak, 1 példányt pedig a kiképzőnek kell megőrizni.
8. Aki nem fejezte be az első szupervíziós szakaszt (nem szerezte meg a tanúsítványt, mindegy, hogy milyen okból) nem kezdheti el a második szupervíziós szakaszt.
9. A képzés teljes időtartama alatt a Magyar Családterápiás Egyesületben érvényes tagsággal rendelkezem, ezzel egyidejűleg elfogadom az MCSE Alapszabályát és Etikai Kódexét. A www.csaladterapia.hu weboldalon az „Oktatás” menü „Képzési Rend” menüpontja alatt található aktuális KÉPZÉSI RENDET elolvastam, és elfogadtam. A mindenkor évi tagdíjat befizetem (jelenleg 5.000,-Ft/év, diákoknak és nyugdíjasoknak 3.000,-Ft/év.)
10. Tudomásul veszem, hogy a képzés során a kiképző által szóban vagy videofelvételeken bemutatott pár- és családterápiás információkkal, a képzés alatt szupervízióba hozott esetekkel, valamint a csoport valamennyi résztvevőjének személyes, illetve saját családját érintő közléseivel kapcsolatban a képzés alatt és a képzés befejezését követően is titoktartási kötelezettség terhel. Ezekkel kapcsolatosan jelen képzési csoporton kívüli személyeknek sem szóban, sem írásban vagy bármilyen más módon nem adok ki információkat.
11. Kijelentem, hogy a kiképző a Képzési Rendszerben nem szereplő, a képzés szabályszerű befejezését, valamint a tanúsítvány megszerzését befolyásoló következő lényeges körülményekről tájékoztatott:
A képzésen való részvételt ezek ismeretében vállalom. (Amennyiben nincs ilyen körülmény, a kipontozott részt át kell húzni!)
12. Kiképző neve:
13. A képzés helyszíne:
14. Résztvevő neve:
15. Anyja neve:
16. Születési hely, dátum:
17. Legmagasabb iskolai végzettség:
18. Mobiltelefonszám:
19. E-mail cím:
20. Orvosi pecsétszám, klinikai szakpszichológus nyilvántartási szám:
21. A fenti képzési szabályokat jóváhagyólag tudomásul veszem, és aláírásommal kötelezettséget vállalok azok betartásáért.
22. Dátum:
23. Résztvevő aláírása
24. Az MCSE meghatalmazással igazolt képviselőjének aláírása (kiképző)
25. Kiképző aláírása

6.5. Szupervíziós adatlap (80 órás)

A szupervízió résztvevő neve:			
Anyja neve:			
Születési hely:		Születési idő:	
Alapképzés kiképzőjének neve és a képzés pozíciószáma:			
Az alapképzés befejezésének, a vizsga letételének időpontj			
Alapképzést vezető kiképző aláírása, hogy a résztvevő megfelel minden feltételnek és mehet szupervízióba:			
Az I. szupervízió megkezdésének ideje:			
Az I. szupervízió befejeződésének ideje:			
Az I. szupervízió kiképzőjének neve:			
Az I. szupervízió pozíciószáma:			

Az 1. terápia kezdete, a család rövid jellemzése

A 2. terápia kezdete, a család rövid jellemzése

A 3. terápia kezdete, a család rövid jellemzése

Az I. szupervízor megjegyzései

A II. szupervízió megkezdésének ideje:	
A II. szupervízió befejeződésének ideje:	
Az II. szupervízió kiképzőjének neve:	
A II. szupervízió pozíciószáma:	

A 4. terápia kezdete, a család rövid jellemzése
Az 5. terápia kezdete, a család rövid jellemzése
A 6. terápia kezdete, a család rövid jellemzése
A II. szupervízor megjegyzései

.....

I. szupervízió vezetőjének aláírása

.....

II. szupervízió vezetőjének aláírása

6.6. 50 órás szupervíziós képzés Képzési szerződés kötelező elemek

(Köthető 2020. március 31-ig)

Alulírott _____ jelentkezem a Magyar Családterápiás Egyesület által akkreditált _____ kiképző és a Magyar Családterápiás Egyesület által szervezett 50 órás, családterápiás szupervíziós képzésre.

1. Tudomásul veszem, hogy a képzést a kiképző és a Magyar Családterápiás Egyesület közösen szervezi és bonyolítja.
2. **Első alkalom:** (dátum, időpont, -tól; -ig) _____
3. **A képzés díja:** _____,-Ft+Áfa/50 tanóra; bruttó: _____,-Ft/50 tanóra, azaz: _____,-Ft+Áfa/tanóra; bruttó _____,-Ft/tanóra, amelynek 6 %-a a kiképző által közvetített – MCSE által nyújtott – képzési szolgáltatás ellenértéke (egyesületi képzési díj), 94 %-a pedig a kiképző által nyújtott képzési szolgáltatás ellenértéke (kiképzői képzési díj) melyet _____(készpénzben/átutalással) fizetek.
4. A hiányzás óradíjait is ki kell fizetni. Hiányozni összesen a teljes óraszám 10%-át (5 tanórát) lehet. Amennyiben előre nem látható okok miatt kimaradok a csoportból, a kimaradásomig esedékes óradíjakat is ki kell fizetni. Amennyiben 5 tanóránál többet hiányzom, és ez nem haladja meg a 20 tanórát, az elmaradt órákat a kiképző egy másik szupervíziós csoportjában, vagy **egyéni szupervízióban** pótolhatom, / az egyéni óraszám fele a csoportos óraszámnak/ **a képzés befejezését követő 90 napon belül**. 20 tanóránál több hiányzás esetén újra kell kezdeni a szupervíziós csoportot. Az 50 óra 50 tanulmányi órát jelent (50x45 perc). Az 1 napos (10 tanórás) képzés így pl. 9.00-18.00-ig tart, 1x60 perc ebédszünettel és 2x 15 perces szünettel számolva.
5. **2020 március 31 után induló szupervízió elkezdéséhez szükséges igazolni az önismereti képzés teljesítését.**
6. Az 50 órás szupervíziós folyamat során minden hallgatónak két esetet kell ismertetni, mindkettőt szóban a csoport előtt, közülük egyet pedig írásban is. A két eset közül az egyiknek legalább 5 ülésig el kell jutnia (nem fogadható el 2 első interjú, szóban és írásban is egy.) Amennyiben a csoport tagjai párban dolgoznak, együttesen legalább 3 esetet kell bemutatniuk. Elfogadható, ha valaki lezárt folyamatot mutat be, és azzal kapcsolatban van szupervíziós kérdése, de a bemutatott 4 eset közül csak az egyik lehet ilyen. Kiképzővel **és gyakorlati képzést vezető családterapeutával vitt esetet nem lehet bemutatni**. Az írásbeli esetismertetést a hallgatónak lehetőség szerint a szupervízió időtartama alatt kell leadnia, de a csoport befejezését követően maximum 90 naptári napon belül. Amennyiben határidőn belül a hallgató nem adja le az írásos esetismertetést, nem kaphat tanúsítványt. A szupervíziós esetismertetéseket a hallgatóknak elektronikus formában kell leadniuk a kiképzőnek. A szupervízióba hozott esetek legfontosabb adatait egy „Szupervíziós formanyomtatványon” is rögzíteni kell, és ebből 1 példányt a hallgatónak, 1 példányt pedig a kiképzőnek kell megőrizni. 6. Aki nem fejezte be az első szupervíziós szakaszt (nem szerezte meg a tanúsítványt, mindegy, hogy milyen okból) nem kezdheti el a második szupervíziós szakaszt.
7. A képzés teljes időtartama alatt a Magyar Családterápiás Egyesületben érvényes tagsággal rendelkezem, ezzel egyidejűleg elfogadom az MCSE Alapszabályát és Etikai Kódexét. A www.csaladterapia.hu weboldalon az „Oktatás” menü „Képzési Rend” menüpontja alatt található aktuális KÉPZÉSI RENDET elolvastam, és elfogadtam. A mindenkori éves tagdíjat befizetem (jelenleg 5.000,-Ft/év, diákoknak és nyugdíjasoknak 3.000,-Ft/év.)
8. Tudomásul veszem, hogy a képzés során a kiképző által szóban vagy videofelvételeken bemutatott pár- és családterápiás információkkal, a képzés alatt szupervízióba hozott esetekkel, valamint a csoport valamennyi résztvevőjének személyes, illetve saját családját érintő közléseivel kapcsolatban a képzés alatt és a képzés befejeződését követően is titoktartási kötelezettség terhel. Ezekkel kapcsolatosan jelen képzési csoporton kívüli személyeknek sem szóban, sem írásban vagy bármilyen más módon nem adok ki információkat.
9. Kijelentem, hogy a kiképző a Képzési Rendszerben nem szereplő, a képzés szabályszerű befejezését, valamint a tanúsítvány megszerzését befolyásoló következő lényeges körülményekről tájékoztatott:
.....

A képzésen való részvételt ezek ismeretében vállalom. (Amennyiben nincs ilyen körülmény, a kipontozott részt át kell húzni!)

10. Kiképző neve:
11. A képzés helyszíne:
12. Résztvevő neve:
13. Anyja neve:
14. Születési hely, dátum:
15. Legmagasabb iskolai végzettség:
16. Mobiltelefonszám:
17. E-mail cím:
18. Orvosi pecsétszám, klinikai szakpszichológus nyilvántartási szám:
19. A fenti képzési szabályokat jóváhagyólag tudomásul veszem, és aláírással kötelezettséget vállalok azok betartásáért. 20. Dátum 21. Résztvevő aláírása 22. Az MCSE meghatalmazással igazolt képviselőjének aláírása (kiképző)
23. Kiképző aláírása

6.7. Szupervíziós adatlap (50 órás minta)

A szupervízió résztvevő neve:			
Anyja neve:			
Születési hely:		Születési idő:	
Alapképzés kiképzőjének neve és a képzés pozíciószáma:			
Az alapképzés befejezésének, és a vizsga letételének időpontja:			
Alapképzést vezető kiképző aláírása, hogy a résztvevő megfelel minden feltételnek és mehet szupervízióba:			
Az I. szupervízió megkezdésének ideje: (kezdő és befejező dátum)			
Az I. szupervízió kiképzőjének neve és a képzés pozíciószáma:			
Az 1. terápia kezdete, a család rövid jellemzése			
A 2. terápia kezdete, a család rövid jellemzése			
Az I. szupervízor megjegyzései			

A II. szupervízió megkezdésének ideje: (kezdő és befejező dátum)	
Az II. szupervízió kiképzőjének neve és a képzés pozíciószáma:	

A 3. terápia kezdete, a család rövid jellemzése

A 4. terápia kezdete, a család rövid jellemzése

A II. szupervízor megjegyzései

.....
I. szupervízió vezetőjének aláírása

.....
II. szupervízió vezetőjének aláírása

6.8. Vizsgára való jelentkezés feltételei

A családterápiás vizsga

6.1. A családterápiás vizsgára való jelentkezés feltételei

6.1.1. Felsőfokú végzettség (egyetemi vagy főiskolai diploma)

6.1.2. 200 óra családterápiás elméleti és módszertani alapképzés az MCSE Tanulmányi Bizottsága által regisztrált, pozíciószámmal ellátott, kiképző család-pszichoterapeuta által vezetett csoportban.

6.1.3 2x50 óra, ill. 2014. szeptember 10 után indult alapképzések esetén 2x80 óra szupervízió melyet az MCSE tanulmányi bizottsága által regisztrált, pozíciószámmal ellátott, két különböző kiképző család-pszichoterapeuta által vezetett csoportban kell teljesíteni (az egyik ezek közül lehet a 200 órás alapképzés kiképzője). A 2. csoportos szupervíziót fele óraszámú egyéni szupervíziós óra teljesítésével lehet helyettesíteni.

6.1.4. 150 óra családi önismereti - kiképző családpszichoterapeuta által vezetett - csoportban szerzett önismereti sajátélmény. Ezzel egyenértékű az olyan 150 óra csoportos- vagy 100 óra egyéni pszichoterápiás, önismereti sajátélmény, amely a Pszichoterápiás Tanács Szövetség által elfogadott pszichoterápiás módszer kiképző pszichoterapeutája által vezetett, és az adott módszerspecifikus egyesület vezetősége, vagy Tanulmányi Bizottsága által kiállított tanúsítvánnyal igazolt. Egyéni pszichoterápiás, önismereti sajátélmény elfogadásánál a TB-nek mérlegelési lehetősége van.

6.1.5. 50 MCSE pont egyesületi aktivitás (részvétel az MCSE által szervezett konferenciákon, továbbképzéseken. Legalább egy vándorgyűlésen részt kell venni, de az 50 pontot nem lehet csak vándorgyűlési részvétellel megszerezni.

6.1.6. A 2014. szeptember 10 utáni képzési rend szerint haladó hallgatóknak az 50 óra szeminárium elvégzéséről is igazolást kell bemutatni.

6.1.7. Csatolható még a szupervíziós adatlap és a 20 óra megfigyelésről szóló igazolás is.

6.1.8. 2025. március 31. után minden vizsgára jelentkező számára az új Képzési Rend előírásai az irányadók, de az első 50 óra szupervízió nem évül el.

6.1.9. 2025. március 31. után minden vizsgára jelentkezőnek kötelező igazolnia az 50 óra szeminárium teljesítését / vagy elvégzését.

6.1.10. A 2018. szeptember 1. után kezdődött képződés esetén a teljes képzés időtartama az alapképzés kezdetének dátumától a záróvizsgára történő jelentkezés dátumáig minimum 4 naptári év. Az alapképzés megkezdésétől számított 4 év elteltével lehet vizsgára jelentkezni. A 2018. szeptember 1. előtt kezdődött alapképzések esetében egyéni elbírálást követően a teljes képződés lezárulhat 4 évnél rövidebb idő alatt is.

Abban az esetben, ha valaki a képzését családterápiás önismerettel kezdi (és nem alapképzéssel), a 4 év számítása innen kezdődik. Más egyesületi önismeretre ez a szabály nem vonatkozik.

6.2. A családterápiás vizsgára történő jelentkezés követelményei

6.2.1. A vizsgadolgozat beadási határideje minden évben:

- A tavaszi vizsgára: **március 31.**
- Az őszi vizsgára: **szeptember 30.**
- A vizsgadolgozatot határidőre, személyesen vagy posti úton kell eljuttatni az MCSE irodájába 4 példányban. (Postacím: Magyar Családterápiás Egyesület 1068 Budapest, Benczúr u. 6. II/12.)
- A vizsgadolgozatot E-mailben is szükséges beküldeni: iroda@csaladterapia.hu

6.2.2. A vizsgára történő jelentkezéshez mellékelni kell az 1. pontban részletezett diplomák-, az egyes képzések elvégzését igazoló tanúsítványok- és a megszerzett továbbképzési pontok igazolásainak másolatait is.

6.2.3. A mindenkori jelentkezési díj befizetése (jelenleg 18.000,-Ft). A jelentkezési díjat abban az esetben is meg kell fizetni, ha a vizsgabizottság nem fogadja el védeésre a dolgozatot. Fizetési határidő: A tavaszi vizsgára: **március 31.** / Az őszi vizsgára: **szeptember 30.**

6.2.4. A képzés teljes időtartama alatt (az alapképzés és/vagy a családi önismeret elkezdésétől egészen a vizsgára történő jelentkezésig) az MCSE tagjának kell lenni és fizetni kell a mindenkori éves tagdíjat. Az esetlegesen elmaradt tagsági díjakat legkésőbb a vizsga napjáig lehet befizetni.

6.2.5. A családterápiás vizsgára történő jelentkezést az utolsó szupervízió befejezésétől számított 5 éven belül kell megtenni. **Öt év után, már csak egy megismételt 50 órás, ill. mivel 2020 március 31. után nem indulhatnak 50 órás szupervíziók, ettől az időponttól kezdve csak megismételt 80 órás szupervíziót követően lehet vizsgára jelentkezni.**

6.2.6. A háromtagú vizsgabizottság egybehangzóan dönthet úgy, hogy a beadott dolgozat nem bocsátható vizsgára, mert nem felel meg a formai és/vagy tartalmi követelményeknek. A vizsgabizottság döntésével szembeni jogorvoslatra nincs lehetőség.

6.2.7. A vizsgára bocsátott vizsgadolgozat esetében a háromtagú vizsgabizottság egyszerű többséggel dönthet a védeés sikeréről vagy sikertelenségéről. Sikertelen védeés esetén a vizsgabizottság döntésével szembeni jogorvoslatra nincs lehetőség.

6.2.8. Amennyiben a vizsgabizottság úgy dönt, hogy a beadott vizsgadolgozat nem bocsátható vizsgára, vagy a jelölt sikertelenül vizsgázott, a vizsga egy következő vizsgaperiódusban megismételhető, (maximum még 2 alkalommal) de minden egyes megismételt vizsgára új esetet kell leírni és új vizsgadolgozatot kell beadni. Egyéni méltányossági kérelem esetén a TB adhat még újabb vizsgára lehetőséget.

6.3. A családterápiás vizsgadolgozat formai követelményei

6.3.1. A spirálozva (rögzítő sínbe rendezve) vizsgadolgozat címlapján szerepeljen:

- A vizsgázó neve.
- A vizsgázó elérhetőségei (levélcím, telefon/mobil, E-mail).
- A dolgozat címe.
- Keltezés (helyszín, dátum).

6.3.2. A dolgozat teljes terjedelme: 25.000-40.000 karakter (szóközök nélkül).

6.3.3. Kerüljön bemutatásra a terápia kerete: kicsoda a jelölt, mi az alapvégzettsége, hol dolgozik családokkal/párokkal, kivel dolgozott együtt, hány családdal dolgozott már eddig, miért éppen ezt a családterápiát választotta, vizsgadolgozatként beadandó esettanulmánynak.

6.3.4. A dolgozat legyen megfelelően tagolt. Legyen követhető a bíráló számára az ülések sorozatának leírása. Derüljön ki, hogy mikor kezdődött és végződött a terápia, hány ülés volt, kik vettek részt az üléseken.

6.3.5. Tartalmazza a dolgozat az első interjú legfontosabb részleteit, tartalmazzon beszámolót a koterápiás munkáról, a szupervízióról és egy rövid összefoglalót a teljes folyamatról.

Ugyancsak tartalmazzon a dolgozat egy részletesen leírt, kiemelt ülést.

6.3.6. A dolgozat nyelvezete legyen szakszerű, használja a jelölt a megfelelő családterápiás szakkifejezéseket.

6.3.7. A dolgozat melléklete tartalmazzon genogramot a családról (akkor is, ha ténylegesen nem vettek fel velük genogramot, ezzel segítve a bírálók eligazodását a kapcsolatok rendszerében) és irodalomjegyzéket.

6.3.8. A vizsgadolgozatban szereplő kliensek anonimitását az MCSE Etikai Kódexének elvei alapján kell biztosítani.

6.4. A családterápiás vizsgadolgozat tartalmi követelményei

6.4.1. A vizsgadolgozat egy már lezárt család- vagy párterápiás folyamatot taglaljon.

- A bemutatott folyamat olyan legyen, amely legalább 6 ülésen keresztül zajlott.
- Mutassa be a családot (párt) küldő vagy a terápiát megrendelő személyeket
- Mutassa be a terápiában részt vevő terapeuta jelöltet (a koterapeutát, esetleg a terápiás team-et is) és derüljön ki a terapeuták munkamegosztása.
- Mutassa be a terápia helyszínét.

6.4.2. Az első interjú legfontosabb részletei.

- Mutassa be, hogy hogyan vette fel a kapcsolatot az egyes családtagokkal.
- Mutassa be, melyek voltak a terápia indikációs szempontjai család (pár) szemszögéből. - Mutassa be, melyek voltak a terápia indikációs szempontjai terapeuta jelölt szemszögéből. - Mutassa be, milyen lépéseket tett a terápiás szövetség kialakításáért.

6.4.3. Hipotézis(ek) a család (pár) problémájáról.

- Sorolja fel és szakmailag is indokolja a kialakított hipotéziseit a család (pár) problémájáról. - Mutassa be a terápiás tervét, amely szervesen kapcsolódik a hipotézisekhez és a terápia során figyelembe vett elméleti megfontolásokhoz.

6.4.4. Mutassa be, hogyan történt a szerződés kötés és mi volt a családtagok és a terapeuta jelölt által elfogadott terápiás cél.

6.4.5. A terápiás folyamat leírása:

- Röviden mutassa be, hogy mi történt az üléseken.
- Emeljen ki egy ülést a folyamatból és írja le részletesen, hogy mi történt ezen az ülésen. A kiemelt ülés részletes leírása során lehetőleg párbeszédese részekkel illusztrálja a jelölt az ülés folyamatát, saját megnyilvánulásait, intervencióit és a kliensek arra adott válaszreakcióit. Ha nem lehetséges szó szerinti idézetekkel illusztrálni, akkor szó szerinti idézetek nélkül is leírható egy ülés részletes története úgy, hogy a bíráló számára követhető módon megjelenjenek a terapeuta jelölt reflexiói a történésekkel és a saját működésével kapcsolatban. Lényeges, hogy példákon keresztül mutassa be, hogy az ülések során hogyan reflektál a történetekre, mit gondol arról, amit hall a családtól (pártól), és hogyan értelmezi mindezt családterápiás szemléletben.
- Indokolja meg, hogy miért és milyen módszereket, technikákat, feladatokat alkalmaz, és az alkalmazás során szakmailag hogyan értékeli a hatásukat (hatástalanságukat).
- Adjon magyarázatot a család (pár) változására, változásaira. Emelje ki, és példákkal illusztrálja a változást reprezentáló ülést (üléseket.)

6.4.6. Értékelje, magyarázza a családdal (párral) elért eredményeket (eredménytelenséget), magyarázatában használja az alkalmazott elméleti irányzatok alapfogalmait.

6.4.7. Mutassa be a szupervízió folyamatát és szerepét a terápiában. Emelje ki, hogy milyen (technikai, módszertani vagy önreflexív) szempontokat, segítséget kapott a szupervízió során. Derüljön ki, hogyan alkalmazta a szupervízió során felmerült szempontokat a terápia folyamatában.

6.4.8. Mutassa be, hogyan reflektált az áttételi viszonyokra, saját esetleges megérintődéseire.

6.4.9. A rövid összefoglalóban értelmezze családterápiásan a megtett utat, értékelje a család (pár) és a saját szerepét a létrejött változásokban.

A dolgozatban a terápiás folyamat leírása és érzékletessé tétele mellett a terapeuta jelölt saját elképzelései, gondolatai, problémái, dilemmái és esetleges önreflexiói kapjanak hangsúlyt. A vizsgadolgozatokat egy 3 tagú vizsgabizottság előtt kell megvédeni. A 3 bizottsági tag közül egy opponálja a dolgozatot és ő az, aki írásos opponensi véleményt is küld a jelöltnek. A vizsgadolgozat védelme során, a vizsgabizottság tagjai rákérdeznek családterápiás alapfogalmakra, a dolgozatban említett elméletek alapfogalmaira és az irodalomjegyzékben szereplő művekre.

Amennyiben a terapeuta jelölt olyan esetből írja meg a vizsgadolgozatát, amelyet együtt vezetett egy kiképző család- pszichoterapeutával **vagy gyakorlati képzést vezető családterapeutával**, a vizsgabizottság nem fogadja el a dolgozatot.

Ugyanazt az esetet két vizsgázótól nem fogadja el a vizsgabizottság. Koterápiában végzett munkát csak egyik terapeuta jelölt nyújthatja be vizsgadolgozatként.

A vizsgán egyszer már elutasított esetet nem lehet még egyszer vizsgára beadni.

Pszichiátriai betegek vagy súlyos pszichoszomatikus betegségben szenvedők családjával csak abban az esetben folytatható család- vagy párterápia, ha a terapeuta jelöltek egyike megfelelő alapvégzettséggel rendelkezik, azaz pszichiáter szakorvos vagy klinikai szakpszichológus végzettségű. Azon kiképzettek, akik még nem vizsgáztak le, és nem szerezték meg a családterapeuta címet, családterápiát csak rendszeres családterápiás szupervízió mellett végezhetnek, és önmagukat nem

nevezhetik (nem hirdethetik) „Családterapeuta”-ként, „Családkonzulens” -ként vagy „Családi tanácsadó” -ként!